

Sezon na Karkonosze

Pełna ciekawostek
gazeta turystyczna

Bajkowe Karkonosze i ich przedgórze – dla dzieci i rodziców

20.

Gazeta Sezon
na Karkonosze już
po raz dwudziesty

Wiązania narciarskie, rakiety
i sanie rogatę

Zapraszamy do malowniczych podgórskich
miasteczek polskich Karkonoszy

Prezentacja kompleksów
narciarskich

Czeski Karkonoski Park Narodowy Krnap, Związek
Karkonosze i Powiat Jeleniogórski – wspólny projekt

Karkonoski Raj Narciarstwa Biegowego
z nowymi trasami

Jesteśmy dumni z naszych
sportowców – spojrzenie
na olimpijczyków

Rozmowa z pisarką
Boženą Šimkovą

Projekt

„Bajkowe Karkonosze i przedgórze“ umożliwi zainteresowanym udział w wielu przedsięwzięciach

Projekt skierowany jest przede wszystkim do rodzin z dziećmi i do młodzieży. Dostosowany zostanie do warunków oferowanych przez Karkonosze i ich przedgórze. Wpisuje się w nowoczesne trendy, wykorzystuje nowoczesne technologie, umożliwiając i ułatwiając uczestniczenie w wielu odbywających się na terenie Karkonoszy działaniach. Partnerami są stowarzyszenie Sdružení Podzvičínsko, organizacja pożytku publicznego Revitalizace Kuks o.p.s. oraz ZOO Dvůr Králové a.s.

Kompleksowa propozycja umożliwi wybieranie kombinacji atrakcji wedle własnego gustu i ochoty. Od turysty zależeć będzie, co i jak zaplanuje. Materiały promocyjne zachęcające do atrakcji, konkursów i gier oferowane będą

bezpłatnie za pośrednictwem ośrodków informacji turystycznej, w ośrodkach narciarskich i cyklobusach. Materiały będzie można też ściągnąć w wersji elektronicznej na www.krkonose.eu i www.podkrkonosi.eu.

Co w przygotowaniu?

W Karkonosze w ostatnich latach przyjeżdża coraz więcej rodzin z dziećmi. Zwiększone zainteresowanie tymi najwyższymi dla Czechów górami wywołało reakcję mieszkańców i przedsiębiorców, którzy starają się wymyślić sposoby, jak uprzyjemnić pobyt tej grupie turystów. Przygotowywane atrakcje i działania twórcze dotyczą głównie najmłodszych. Pojawiają się liczne place zabaw oraz miejsca bardziej ekstremalnych rozrywek. Wymienimy choćby Farmapark Muchomůrka i Leśny Park Linowy w Jańskich Łaźniach, Relaxpark i Monkey Park w Pecu pod Śnieżką, tor saneczkowy w Mładych Bukach, Monkey Park i tor saneczkowy Happyworld w Szpindlerowym Młynie, Monkey Park i tor saneczkowy Happyworld w Harrachovie, park dziecięcy koło kolejki linowej Harrachov – Čertova hora, Park linowy w Rokytnicach nad Izerą, plac zabaw w Małej Upie, plac zabaw Yellow Point, na Plániach, na Medvědinie w Szpindlerowym Młynie, boisko w Hostinnym, Lánovie, koło farmy Hucul, czy w OUTDOOR GYM w Trutnowie. I to jeszcze nie wszystkie...

W ten zestaw wpisuje się też nowy projekt Związku Miast i Wsi Karkonosze pn. „Bajkowe Karkonosze i przedgórze“. Autorzy projektu pragną jeszcze bardziej urozmaicić wspólne doświadczenia i urlopowe przeżycia rodzin. Mamom, tatom, babciom i dziadkom ułatwi to zmotywowanie dzieci do wartościowego spędzania czasu wolnego na podróżowaniu, turystyce i poznawaniu nowych miejsc.

Karkonosze zawsze związane były z bajkami. W końcu Liczyrzepę, władcę gór, zna każdy, a miłośnikom czeskich bajek znane są też postaci jego siojki i odwiecznego oponenta Trautenberka. Projekt „Bajkowe Karkonosze i przedgórze“ nawiązuje do wieczorynkowego serialu „Krkonošské pohádky“ („Bajki karkonoskie“), który powstał na podstawie scenariusza pisarki i tłumaczki Bożeny Šimkové na motywach dzieł pisarki Marii Kubátovéj.

W rozmowie z panią Bożeną Šimkovą prezentujemy autorkę dziś już nieśmiertelnych bajek z Karkonoszy, przedstawiając jednocześnie nowy projekt „Bajkowe Karkonosze i przedgórze“.

Do dziś wygrywa ankiety na ulubioną wieczorynkę

W 1974 roku po raz pierwszy wyemitowano serię siedmiu wieczorynek pt. „Karkonoska bajka“ („Krkonošská pohádka“). Wieczorynki powstały zainspirowane twórczością pisarki Marii Kubátovéj, która wymyśliła postać Trautenberka. Autorką scenariusza była pisarka i tłumaczka Bożena Šimková, wówczas w napisach końcowych wieczorynki kryjąca się pod nazwiskiem Zdenki Podhrázkéj.

Curriculum vitae

Bożena Šimková urodziła się w 1935 roku w Studencu. Lata dziecięce spędziła w Levínskiej Olešnicy na przedgórzu Karkonoszy. W 1958 r. ukończyła studia na Wydziale Filozofii Uniwersytetu Karola w Pradze. Pracowała jako redaktorka i dramaturg teatralny, jednocześnie współpracując z Czeskim Radiem i Telewizją – redakcjami programów dziecięcych. Po 1968 roku, kiedy publicznie skrytykowała inwazję wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację, dostała zakaz publikowania. Mimo to pisała scenariusze, sztuki teatralne i radiowe oraz bajki, które podpisywała nazwiskami swych przyjaciół. W latach 1974–1986 na podstawie jej scenariusza powstała słynna wieczorynka pt. „Karkonoska bajka“.

Szczęśliwe dzieciństwo w Olešnicy

„Do drugiego roku życia mieszkałam w Studencu“ – zaczęła wspominać pani

Bożena Šimková, kiedy odwiedziliśmy ją w jej praskim mieszkaniu w Dejvicach. „Potem rodzice przenieśli się do domku do Levínskiej Olešnicy. Tata był najmłodszym synem, nigdy nie chciał zostać na gospodarstwie, ale przyszyła wojna i żeby nie musiał na roboty do rajchu, dziadek przekazał mu chałupę z gruntami. W ten sposób został gospodarzem; mama się przyzwyczaiła. Była z niej dobra gospodyni, a Olešnice stała się moim domem, gdzie do dziś mam rodzinę. Jako dziewczyna chciałam uprawiać sporty. Tata znał się z trenerem Remsą. Pewnego dnia pan Remsa przyjechał do nas do domu, ja akurat jeździłam na nartach, a on powiada: *Karel, masz zdolną córkę, daj mi ją do szkoły, ja z niej zrobię narciarkę*. Usłyszała to mama i że nie i nie, że złamię sobie nogę, że do śmierci zostanę kaleką... I to był koniec kariery sportowej. Potem wyjechałam na studia do Pragi. Narty jednak do dziś lubię, a kiedy widzę naszych chłopaków, jak siedzą przy komputerze, denerwuję się i mówię im: *Praczenie za to płacą ogromne pieniądze, a wy tu siedzicie przed ekranem*.”

Ja zawsze lubiłam się uczyć, chciałam studiować, choć do Pragi długo nie mogłam się przyzwyczaić. Ale żeby z powodu tęsknoty zostawić szkołę, to mi przez myśl nie przeszło. Choćby ze względu na rodziców nie mogłam zostać takim 'renegatem'.

Mama była ogromną miłośniczką teatru, grała w teatrze amatorskim, a czasem sama reżyserowała. Teatr amatorski w owych czasach, kiedy telewizja nie była jeszcze tak popularna, był prawdziwym fenomenem

Klip WE ARE HAPPY FROM KRKONOŠE

Popatrzyć i posłuchać można tu: www.youtube.com na Facebooku Krkonose.eu, oraz na stronie internetowej www.krkonose.eu

Kampania

„Karkonosza Karkonosze i Przedgórze Karkonoszy“

Kampania swobodnie nawiązuje do znanych „Karkonoskich bajek“ („Krkonošské pohádky“ – poświęcony legendarnemu Liczyrzepie serial dobranockowy produkcji czechosłowackiej). Składać się na nią będzie np. popularno-naukowa gra, polegająca na zbieraniu pieczętek pn. „Bajkowe Karkonosze“ i „Bajkowe przedgórze Karkonoszy“. Zrodzą się i zostaną ożywione cztery postaci (Karkonosz i in.), które przeżywać będą różne przygody i będą przewodnikami po różnych atrakcjach. Dla zainteresowanych będzie także konkurs pod tytułem „Wędrowki Karkonosza“ („Putování Krakonoše“). W ramach kampanii powstaną spoty video, w radiu usłyszeć będzie można „Rozmowy z Karkonoszem“ („Rozhovory s Krakonošem“), dostępna będzie strona internetowa, odbędą się także konkursy dla miłośników portali społecznościowych. Konkursy, kwesty, gry geolokacyjne, geocaching – to wszystko będzie częścią kampanii.

Ponadto powstaną cztery mapy do odrywania: „Pomysły na wycieczkę dla rodzin z dziećmi i wózkami“, „Program na 4 dni“, „Co robić, kiedy pada?“, „Przedgórze Karkonoszy – otwarte dla zagranicznych turystów“ („Tipy na výlety pro rodiny s dětmi a kočárky“, „Program na 4 dny“, „Co dělat, když prší“, „Podkrkonoší – otevřené zahraničním turistům“). Mapy zawierać będą wytypowane miejsca, dostępne dla wózków dziecięcych i nietrudne dla małych dzieci, polecą ciekawe wycieczki, opiszą, co można robić w razie niekorzystnej pogody (muzea, pracownie rękodzieła, zwiedzanie różnych miejsc itp.), a także zaprezentują obszar przedgórza

Karkonoszy (Podkrkonoší) wraz z pomysłami na wycieczki, przykładami dziedzictwa kultury i mapą z zaznaczonymi atrakcjami, jak np. zamek Kuks, ZOO, zamek Pecka, uzdrowisko Lázně Bělohrad i in. Mapy otrzymać można bezpłatnie w karkonoskich i podkarkonoskich ośrodkach informacji.

Organizowane będą konferencje i uroczystości (np. rozpoczęcie

Kamila Hlinková, dyrektor Svazku Krkonoše (Związku Miast i Wsi Karkonosze) działania te skomentowała: „Mamy nadzieję, że projekt uzupełni i poszerzy ofertę, która w regionie jest potrzebna. Na cele przedsięwzięcia „Karkonosza Karkonosze i Przedgórze Karkonoszy“, które realizowane będzie przekrojowo na terenie całego regionu od Kořenova po Žacléř, pieczętowanie wybraliśmy działania skierowane do licznych grup turystów, a także mieszkańców, w tym do rodzin z dziećmi. Wszystko zgodnie z nowoczesnymi trendami mody, z których korzysta młodzież. Celem jest kompaktowa prezentacja całego obszaru, poprawa jakości oferty turystycznej, a tym samym wsparcie rozwoju regionu. Projekt wymaga współpracy licznej grupy podmiotów. Tylko wtedy przyniesie pożądany efekt w postaci zwiększonego zainteresowania Karkonoszami.“

Projekt w łącznej kwocie 3 094 928,50 CZK, został zatwierdzony przez Urząd Rady Regionalnej NUTS II Północny Wschód w 100% planowanej wysokości. Realizacja trwa. Poszczególne działania są na bieżąco realizowane. Projekt zakończony zostanie we wrześniu roku 2015.

się rozglądałam, patrzałam wokół siebie, a tata się pytał, czego szukam. Powiedziałam: *Tatusiu, te góry są zielone, nie są niebieskie, jak widziałam od nas. Chyba zabłądziliśmy*. Nikt nie był w stanie wyjaśnić mi, że z daleka góry są niebieskie, a z bliska zielone. We mnie na zawsze Karkonosze zostały niebieskie. To był też jeden z powodów, dlaczego, choć byłam prześladowana, nie wyemigrowałam za granicę. Nie umiałam wyobrazić sobie, że już nigdy nie zobaczę swoich niebieskich gór. Odcisnęły się we mnie i takie właśnie pojawiły w mojej twórczości.

W czasie normalizacji nie mogłam publikować pod swoim nazwiskiem. Podpisywałam się nazwiskami przyjaciół, przede wszystkim Zdenki Podhrázkéj, która została wpisana także jako autorka wieczorynki *Karkonoska bajka*“.

Co zdarzyło się wtedy?

„Wyrok na siebie podpisałam, kiedy w 1968 roku na zebraniu pracowników wydawnictwa Naše vojsko, gdzie wówczas pracowałam jako redaktorka, publicznie wystąpiłam przeciwko podpułkownikowi, który wszystkich artystów określił mianem bandy intelektualistów, która zmienia poglądy. Spytałam się, kto zmienia poglądy i zacytowałam trzy różne wypowiedzi Gustava Husaka o inwazji sowieckich wojsk na Czechosłowację, które znaczenie się od siebie różniły mimo małej rozpiętości czasowej, w jakiej zostały wypowiedziane: 'To tragedia', powiedział najpierw, później mówił o nieporozumieniu, a na koniec okupację Czechosłowacji określił jako 'bratnią pomoc'.

Pisarka Bożena Šimková

Związek Karkonosze – udany rok 2014

Mobilny przewodnik w kieszeni

Jury TOURMAP 2014 Praga przyznało II miejsce mobilnej aplikacji „Przewodnik po Karkonoszach”, którą ściągnąć można bezpłatnie w karkonoskich ośrodkach informacji po przyłączeniu się do Wi-Fi za pośrednictwem swojego telefonu.

Portal krkonose.eu

Jury na targach GO & Regiontour 2014 w Brnie przyznało II miejsce w kategorii „Najlepszy portal turystyczny” portalowi www.krkonose.eu. Oceniając, jury zwracało uwagę przede wszystkim na liczbę i jakość informacji, dostępne wersje językowe, stronę graficzną opracowania i przyjazność dla użytkownika.

Jedną z kilku wyjazdowych narad roboczych grupy marketingowej Związku Karkonosze, koordynowana i przygotowana przez Regionalny Ośrodek Informacji Turystycznych Karkonosze, służyła zapoznaniu z nową kolejką linową na Śnieżkę. Jiří Martinec, naczelnik kolejki linowej na Śnieżkę, podczas wizyty powiedział: „Kolejka linowa jedzie z prędkością 5 m/s i w ciągu 6 minut jest w stanie wygodnie dowieźć turystę do stacji pośredniej na Růžovej horze (1334 m n.p.m.), a w ciągu 14 minut – na Śnieżkę (na wysokość 1594 m n.p.m.). Długość dolnej części wynosi 1747 metrów, górnej – 1969 metrów, różnica wysokości na dolnym odcinku to 508 metrów, a na górnym 252 metry”.

Karkonoskie cyklobusy

Jury na targach GO & Regiontour 2014 w Brnie przyznało I miejsce w kategorii „Najlepszy produkt turystyczny” systemowi przewozów autobusowych „Karkonoskie cyklobusy”. Oceniając, jury zwracało uwagę przede wszystkim na pomysłowość produktu, wykorzystanie infrastruktury turystycznej, połączenie kilku usług lub kilku podmiotów oraz efekt dla grupy docelowej.

Piąte co do popularności

Na targach turystycznych Holiday Word w Pradze podczas ankiety „Najpopularniejszy region w Republice Czeskiej” Karkonosze zostały docenione przez wydawnictwo TTG Travel Awards, zajmując piąte miejsce!

Doceniono jakość pracy

Regionalny Ośrodek Informacji Turystycznych Karkonosze (Regionální turistické informační centrum, RTIC Krkonoše) otrzymał od Ministerstwa Rozwoju Regionalnego RCZ certyfikat Czeskiego systemu jakości usług. W ten sposób RTIC Krkonoše znalazło się w grupie dwudziestu jeden podmiotów, które jako pierwsze otrzymały taki certyfikat w ramach projektu zmierzającego do podniesienia jakości usług krajowej branży turystycznej.

Z wydawnictwa odesłałam sama, nie czekałam, aż mnie wyrzucą. Znalazłam się na czarnej liście i nie byłam zatrudniana w branży. Mimo to musiałam gdzieś pracować – kto wtedy nie miał pieczątki w dowodzie osobistym, mógł dostać dwa lata.

Tego bałam się najbardziej – że mnie skazą i zamkną. Moja mama bardzo ciężko zniosła okres kolektywizacji w latach pięćdziesiątych, kiedy PGR zabrał nam grunt i bydło. Od trzeciej rano do dziewiątej wieczór pracowała w oborze. Takiej wiadomości nie zniósłaby. Nie mogłam tego mamie zrobić. Wyjechać też nie mogłam – brakowałoby mi języka czeskiego, który jest dla mnie jak oddychanie czystym powietrzem. Nie zniósłabym też świadomości, że nigdy nie zobaczę naszych gór, ukończonych Karkonoszy. Uczestniczyłam więc w budowaniu stacji metra Náměstí Míru, później pracowałam jako ochrona w przedsiębiorstwie Česmad (transport samochodowy), gdzie często miewałam służbę od piątku do poniedziałku bez przerwy. Ironią losu było, że nosłam nawet broń służbową – ja, nieprzyjaciel socjalistycznego reżymu!”

Dwie karkonoskie autorki

„Znałam bajki pisarki Marii Kubátové. Napisała m.in. „Jak šla basa do nebe” („Jak kontrabas szedł do nieba”) i sztukę „Sklenná panna” („Szkłana panna”). W tym czasie pracowałam już pod kierownictwem

Anduli Juráskovej dla redakcji programów dziecięcych w telewizji. Andula pochodziła z Jilemnice, zaopiekowała się mną, jako rodaczką, i nauczyła zawodu. Rozmawialiśmy kiedyś, padło nazwisko Marii Kubátové. Odważyłam się ją poprosić, czy nie mogłabym na podstawie „Szkłanej panny” napisać scenariusza telewizyjnego. Pani Kubátová zgodziła się, reżyser Jordánová nakręciła scenariusz ze świetną Haną Maciuchová i w ten sposób rozpoczęła się nasza współpraca. Po pewnym czasie pani Kubátová posłała mi jeszcze dwie bajki – Karkonosza z Trautenberkiem. Bardzo mi się spodobały, ale dwie postaci do adaptacji telewizyjnej to za mało. Wymyśliłam kolejne. Powstała Ancia, którą stworzyłam na wzór mojej szkolnej koleżanki Věrki. Znalazłam też mężczyznę, który by do mojej Ancii pasował. Moje dzieciństwo pełne było lasu, a więc musiał pojawić się również gajowy. Był już więc Karkonosz, Trautenberk, Ancia, Kuba, gajowy. Kiedy postaci były już gotowe, zaczęłam wymyślać ich historie. Pani Kubátové podobały się, napisałam scenariusze, które przeszły przez dramaturgię, a potem już wszystko było w rękach reżyser Věry Jordánové. Oczywiście jako zakazana autorka musiałam znaleźć sobie przykrywkę, o której wiedziało tylko kilka osób z zespołu. Wiedzieli, że ryzykują. Gdyby się to wydało, to co najmniej straciłoby pracę, a może wytoczono by im proces.

Nikt nie myślał, że wieczorynka grana przez aktorów stanie się takim fenomenem. Po emisji siedmiu odcinków przychodziły kosze listów od dzieci i rodziców. Musiałam napisać kolejny cykl z kolejnymi odcinkami. Ktoś z kierownictwa zaczął interesować się wieczorynkami, ale moja przykrywką poradziła sobie z rolą prawdziwej autorki scenariusza, wieczorynki udało się nakręcić; dzieciom i dorosłym przyniosła radość do dziś”.

Strategiczne planowanie pomoże Karkonoszom

Unikatowy dokument

W Karkonoszach powstał, jako jeden z pierwszych w Czechach, unikatowy dokument – Zintegrowana Strategia Rozwoju Regionalnego Karkonoszy (Integrovaná strategie rozvoje regionu Krkonoše, w skrócie ISRKK). Z dokumentem stopniowo zapoznano przedstawicieli ważnych instytucji na szczeblu regionalnym i ogólnokrajowym. Celem tych działań jest, aby Strategia ujęta została w wojewódzkich i rządowych materiałach rozwojowych i aby regionalne priorytety uwzględniono na poziomie krajowym.

W jakim celu powstała?

Celem było i jest systematyczne działanie w kwestiach dotyczących rozwoju regionalnego, wspieranie projektów poprawiających warunki życia, chroniących przyrodę i środowisko naturalne oraz oferujących turystom niecodzienne przeżycia. Powstała Zintegrowana Strategia Rozwoju Regionalnego Karkonoszy formułuje ww. tematy oraz kilka innych na najbliższych dziesięć do dwudziestu lat. Przedstawiciele administracji państwowej i samorządów, przedsiębiorcy, instytucje i organizacje typu non-profit i in. zainteresowane podmioty określili, jak wyobrażają sobie przyszłość Karkonoszy. Podstawą jest koordynowanie działań publicznych i prywatnych z naciskiem na zharmonizowanie i równowagę procesów gospodarczych, społecznych i ekologicznych.

Częścią Strategii jest Plan Działań

Jest to zestaw projektów, które powinny być zrealizowane na przestrzeni nadchodzących kilku lat. Jest to w pewnym sensie ewidencja tego, co szykuje się w regionie w najbliższej perspektywie. Zawarte są tu projekty o znaczeniu dla całego regionu, projekty uwzględniające Strategię, projekty, które realizowane będą we współpracy ze Związkiem Karkonosze. Jako magazyn projektów Plan Działań otwarty jest dla każdego. W ten sposób wśród prac nad Strategią upłynęła poprzednia kadencja 2010–2014.

Geneza powstania

W lecie 2011 r. Walne Zgromadzenie Związku Gmin Karkonosze zainicjowało powstanie Zintegrowanej Strategii Rozwoju Regionalnego Karkonoszy. Pod koniec roku ustalono skład Grupy Roboczej na rzecz Rozwoju Regionu Karkonoszy. Na początku następnego roku Grupa Robocza rozpoczęła spotkania, dyskusje i pokusiła się o zdefiniowanie tego, czego oczekuje się po Strategii. Jednocześnie zajmowano się kwestią finansowania ISRKK i jej opracowania. Ogłoszono przetarg, w którym wybrano firmę SPF Group z Uścia nad Łabą. W połowie 2012 roku po raz pierwszy spotkała się Grupa Sterująca Rozwojem Regionu ISRKK. Powstała strona internetowa www.rozvoj.krkonose.eu służąca informowaniu opinii publicznej. W listopadzie 2012 i lutym 2013 r. materiały ISRKK przeszły przez konsultacje społeczne. Pod koniec roku spotkało się pięć grup roboczych reprezentujących zakresy tematyczne: transport, spójność społeczna, środowisko naturalne, turystyka, gospodarka i zasoby ludzkie. Grupy wspólnie dyskutowały także w następnym roku. Z efektami tych rozmów zapoznano hetmanów krajów (województw) libereckiego i kralowohradeckiego. W kwietniu 2013 r. dokończono ISRKK i przekazano ją Związkowi Karkonosze. W tym roku z dokumentem zapoznawano zainteresowane podmioty w regionie, a także w Pradze, Libercu, Hradcu Králové i in. Następnie opracowano Plan Działań i magazyn projektów. W czerwcu 2014 r. ISRKK została zatwierdzona przez Radę Związku Karkonosze oraz Walne Zgromadzenie Związku Gmin Karkonosze.

Główne motto:

„Karkonosze – wyjątkowe z wyglądu, przyjazne w kontakcie”

Zgodnie z tym mottem w następnym okresie określone zostaną konkretne projekty ukierunkowane na rozwój, które koordynować będzie Związek Miast i Wsi Karkonosze, współpracując z innymi podmiotami regionu (związkami gmin, dyrekcją czeskiego Karkonoskiego Parku Narodowego, euroregionami, partnerami w Polsce i innymi, którzy tu funkcjonują), przy wsparciu ze strony krajów (województw) libereckiego i kralowohradeckiego oraz instytucji szczebla centralnego.

Materiały dotyczące tego tematu znaleźć można na www.rozvoj.krkonose.eu w sekcji dokumenty.

www.rozvoj.krkonose.eu

Wspominając Levínską Olešnicę

„Karkonoska bajka” ukazała się w wydawnictwie King w 1992 r. w 133000 egz. Kolejne wielkoformatowe wydanie Albatrosa, podobnie jak dalszy ciąg bajki pt. „Ancia i Kuba mają Kubusia”, to w rzeczywistości niezrealizowane scenariusze, na które telewizja w burzliwych latach 90. nie znalazła pieniędzy.

„Karkonoska bajka” ukazała się na DVD, opracowanie niektórych bajek wydał na trzech CD Supraphon, wygrała w przeprowadzanych wśród widzów ankietach na najlepszą wieczorynkę. W 2013 roku miała premierę inscenizacja sześciu wybranych bajek, które dla libereckiego teatru F.X. Šaldy napisała pani Šimková. O sukcesie świadczy

pełna widownia oraz zachwycone reakcje dzieci i rodziców.

A nad czym pracuje pani teraz?

„Można powiedzieć, że zamyka się pewien okres. Początek lat 60. zaczęłam bajkami wradio, a w 2001 roku wróciłam tam z dobranocką pt. „Ancia i Kuba mają Kubusia”. Po kilku bajkach, tych oryginalnych i adaptowanych, pojawiła się kolejna wieczorynka pt. „Rok ma dwanaście miesięcy”, o następnej bajce na razie myślę. Ale najpierw pojadę do domu popatrzeć przynajmniej z oddali na swoje niebieskie Karkonosze”.
Dáša Palátková

Wspólna kampania marketingowa

Czeski Karkonoski Park Narodowy (Krkonošský národní park, KRNP), Związek Miast i Wsi Karkonosze (Krkonoše – svazek měst a obcí) oraz Powiat Jeleniogórski wspólnie pozyskały 290 923 euro miliona koron na realizację czesko-polskiego projektu pn. „Promocja Karkonoszy”. Projekt koncentruje się na rozwoju turystyki oraz zachowaniu dziedzictwa kultury na terenie pogranicza, za cel kładąc sobie połączenie ofert z obu stron granicy.

W ramach projektu **KRNP** wyda foldery poświęcone faunie, wodospądom i lasom, ulotki o najciekawszych miejscach i szlakach turystycznych Parku, ulotkę poświęconą stałej wystawie geologicznej dla niepełnosprawnych, folder „Przewodnik po wystawie narciarskiej Muzeum w Jilemnicach”, materiały o obyczajach ludowych, zabytkach sakralnych, o czeskich i polskich pisarzach z Karkonoszy oraz książkę o jednej z kluczowych dla Karkonoszy postaci historycznych – Krzysztofie Gendorfie. Ponadto wydany zostanie „Kalendarz imprez na rok 2015” a także – ponownie – DVD o lesie i wodzie w Karkonoszach. Stworzona zostanie baza danych kodów QR, którymi oznakowane będą miejsca, które nie nadają się do postawienia tablicy informacyjnej. Realizowana będzie kampania reklamowa, we wnętrzach budynków wlepiana promocja, a dla turystów przestrzegających zasad w nagrodę przygotowane zostaną naklejki.

Związek Miast i Wsi Karkonosze wraz z polskim partnerem reprezentować będzie region na wybranych wystawach turystycznych. W ramach kampanii promocyjnej wydawana jest gazeta turystyczna „Sezon na Karkonosze”, którą trzymają Państwo właśnie w ręku, opracowane zostaną ulotki informacyjne o uzdrowiskach i browarnictwie w Karkonoszach w języku czeskim, polskim, niemieckim i angielskim, wydane ulotki o sportach letnich i zimowych oraz turystyce rowerowej (to w wersji czesko-polskiej i niemiecko-angielskiej), na cele promocyjne zakupiony zostanie składany namiot.

Powiat Jeleniogórski w ramach swoich działań zaplanował zorganizowanie targów turystycznych TOURTEC 2014, organizację dwóch seminariów, uczestnictwo w innych targach, promocję Karkonoszy i karkonoskich potraw podczas Euroregionalnych Mistrzostw Kucharzy, wydanie materiałów promocyjnych w formie folderu, gadżetów, kalendarzy oraz opracowanie mobilnej aplikacji Karkonoszy. Celem jest dobrze opracowana kampania marketingowa trzech partnerów, ukierunkowana na turystykę, wartości przyrodnicze, zabytki kultury i usługi, a tym samym także poprawa i podniesienie jakości dostępu do informacji o regionie.

Zapraszamy w polskie Karkonosze!

Karkonosze to najwyższe pasmo Sudetów, rozciągające się na terenach Polski i Czech. Wraz z sąsiednimi Górami Izerskimi, nazywane były kiedyś Górami Olbrzymimi.

Charakterystycznym elementem karkonoskiego krajobrazu są malownicze formy skalne zwane skałkami, które z racji oryginalnych kształtów i związanych z nimi legend noszą osobliwe nazwy: Owce Skały, Końskie Łby, Twarożnik, Kukulcze Skały, Ptasie Gniazda, Słonecznik, Kotki i inne.

Oprócz niesamowitych formacji skalnych Karkonosze słyną z bogatych złóż rud metali. Już wiele lat temu przebiegały tędy liczne szlaki handlowe, a miejscowa ludność od wieków zajmowała się wydobywaniem „karkonoskich skarbów” – kamieni półszlachetnych i rud metali. Dzięki temu Karkonosze słynęły ze swych naturalnych bogactw daleko poza granicami Dolnego Śląska.

Góry przyciągały osadników, turystów i artystów. Tak z wolna powstawał region,

który dziś stanowi doskonały cel wyjazdów turystycznych. Przyjeżdżający tu turyści mogą wybierać spośród wielu atrakcji i bogatej oferty kulturalnej, a także przyjemnie spędzić wolny czas o każdej porze roku. Oferta polskiej części regionu Karkonoszy jest bardzo szeroka. Ze względu na ograniczone miejsce podjęliśmy więc próbę wyboru tego, co najważniejsze

i najbardziej z punktu widzenia przyjeżdżających zimą w Karkonosze gości atrakcyjne.

Wspólnie zajrzymy do Powiatu Jeleniogórskiego. Poznamy Jelenią Górę, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Karpacz, Kowary, Mysłakowice, Piechowice, Podgórzyn, Starą Kamienicę i Szklarską Porębę.

www.kpnmap.pl/pl/

Jelenia Góra i okolice – piękne spacer, sport, turystyka

Dzisiejsza Jelenia Góra, miasto na prawach powiatu, położone w południowo-zachodniej Polsce, liczy około 84 tysięcy mieszkańców, przez co jest czwartym w województwie dolnośląskim miastem pod względem liczby ludności. Ze względu na dobre skomunikowanie z miejscowościami leżącymi w Karkonoszach, stanowi dogodnie miejsce do rozpoczęcia zimowego wypadu w góry. Karkonosze, Izery, Rudawy czy Góry Kaczawskie wydają się być na wyciągnięcie ręki.

Jelenia Góra ma dobre połączenia autobusowe z wszystkimi miastami i gminami Kotliny Jeleniogórskiej. Kursują tu autobusy miejskie i dalekobieżne. Szczegółowe informacje o połączeniach znaleźć można na www.rozklad-pkp.pl, www.pks.jgora.pl, www.krycha.pl, www.e-podroznik.pl

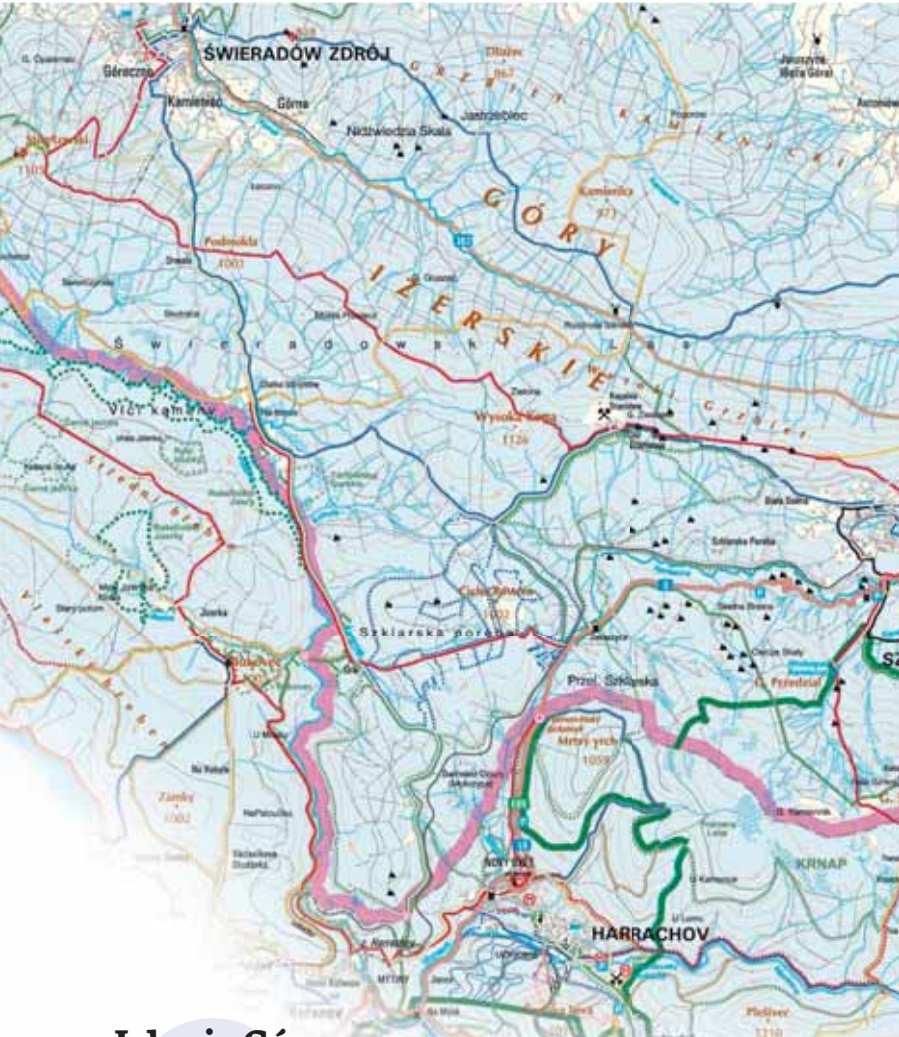
Parkingi strzeżone: ul. Sudecka (hotel „Mercure”), ul. Armii Krajowej (hotel

„Europa”), ul. Kraszewskiego (hotel „Fenix”), ul. Grottgera, ul. Pijarska (wjazd od ulicy Podwale) – parking wielopoziomowy

Miejsca przeznaczone do parkowania autokarów turystycznych: ul. Obrońców Pokoju (Dworzec PKS), ul. Podwale (przystanek MZK – do 10 minut), ul. Grodzka (koło Hotelu Baron), ul. Podgórzynska (niedaleko Parku Norweskiego), ul. O. Langego (wjazd dla

autokarów od ul. Sobieszcowskiej)
Parkomaty w Jeleniej Górze: opłaty parkingowe obowiązują od poniedziałku do piątku od godziny 08.00 do 18.00. W soboty, niedziele i święta postój jest bezpłatny.

Kontrola wnoszenia opłat i obsługa techniczna: Biuro Strefy Płatnego Parkowania, ul. Piłsudskiego 6, Jelenia Góra, tel.: 756 424 699.

Jelenia Góra

Stolica Karkonoszy. Miasto z czterech stron otoczone pasmami górskimi, przyciągające malowniczym położeniem, bogatą ofertą turystyczno-kulturalną, ale także niezwykłą i tajemniczą historią.

www.jeleniagora.pl

Mysłakowice

Położone między Karkonoszami i Rudawami Janowickimi, w widłach rzek: Łomnicy, Jedlicy i Bobru. Wśród okolicznych wzgórz znajdziemy zabytkowe letnie rezydencje arystokratycznych rodów.

www.myslakowice.pl

Piechowice

Urokliwie rozpostarte między szczytami Karkonoszy a grzbietami Gór Izerskich, stanowią idealne miejsce do uprawiania turystyki przez cały rok. Granica administracyjna miasta sięga aż do wysokości 1509 m.

www.piechowice.pl

Szklarska Poręba

Przepięknie położone w dolinie rzeki Kamiennej i jej dopływów miasto, z największym ośrodkiem sportów zimowych w polskich Sudetach, a także niezwykle bogatą ofertą turystyczno-kulturalną.

www.szklarskaporeba.pl

KALENDARZ IMPREZ KULTURALNYCH - Jelenia Góra

STYCZEŃ

FINAŁ Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – koncert muzyczny z udziałem zespołów jeleniogórskich oraz gwiazdy estrady, na zakończenie „Świąteczko do nieba” – Plac Ratuszowy
Organizator: Miasto Jelenia Góra, Jeleniogórskie Centrum Kultury, Karkonoski Hufiec ZHP Chorągiew Dolnośląska im. hm Stefana Mirowskiego w Jeleniej Górze.

www.jck.pl

Karkonoski Festiwal Światła – Plac Piastowski
pl-pl.facebook.com/KarkonoskiFestiwalSwiatla

LUTY

Ogólnopolski Festiwal „Gwiazdy Promują”
To ważna i ceniona w kraju impreza muzyczna. Idea festiwalu jest promowanie młodego pokolenia muzyków, laureatów wielu prestiżowych konkursów (krajowych i zagranicznych) przez wybitnych pedagogów. W czasie trwania festiwalu odbywają się warsztaty artystyczne
Organizator: Filharmonia Dolnośląska, Uniwersytet Muzyczny im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

www.filharmonia.jgora.pl

Międzynarodowy Festiwal Filmowy „Zoom – Zbliżenia”
To znaczące i poważne wydarzenie kulturalne, zaliczane do wąskiego grona największych i najważniejszych tego typu w Polsce. Ma na celu przedstawienie kultur, języka filmowego,

wymianę idei oraz prezentację i promocję niezależnej sztuki filmowej
Organizator: Miasto Jelenia Góra, Osiedlowy Dom Kultury
www.zoomfestival.pl

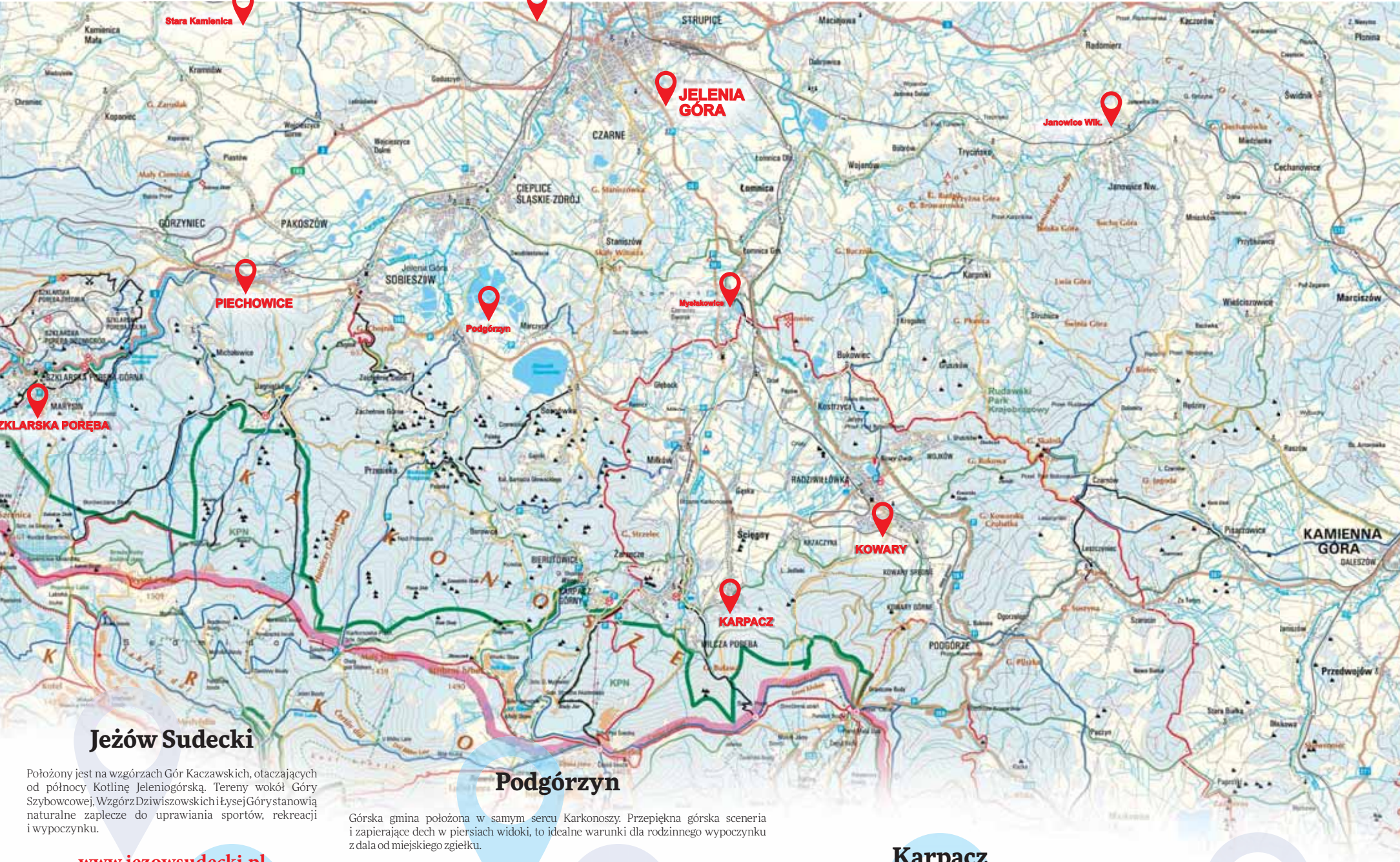
MAJ

WIOSNA CIEPLICKA
Blok imprez kulturalnych, adresowanych przede wszystkim do kuracjuszy, turystów oraz mieszkańców Jeleniej Góry, realizowanych corocznie w maju w uzdrowiskowej dzielnicy miasta Jeleniej Góry – Cieplicach. Są to koncerty jeleniogórskich zespołów muzycznych oraz gwiazd estrady.
Organizator: Mecenat Miasta Jelenia Góra

www.jeleniagora.pl

Noc Muzeów – Noc Kultury; w tę noc w jeleniogórskich muzeach i instytucjach, tak jak w większości muzeów europejskich, można zwiedzić wystawy bez biletów, a także uczestniczyć w specjalnie przygotowanych wydarzeniach artystycznych.

Jezów Sudecki

Położony jest na wzgórzach Gór Kaczawskich, otaczających od północy Kotlinę Jeleniogórską. Tereny wokół Góry Szybówcowej, Wzgórz Dziwiszowskich i Łysej Góry stanowią naturalne zaplecze do uprawiania sportów, rekreacji i wypoczynku.

www.jezowsudecki.pl

Janowice Wielkie

Janowice Wielkie to perełka Kotliny Jeleniogórskiej, położona między Rudawami Janowickimi, a Górami Kaczawskimi. To miejsce idealne dla osób, które cenią sobie odpoczynek na łonie natury oraz dla miłośników mocnych wrażeń.

www.janowicewielkie.pl

Podgórzyn

Górska gmina położona w samym sercu Karkonoszy. Przepiękna górська sceneria i zapierające dech w piersiach widoki, to idealne warunki dla rodzinnego wypoczynku z dala od miejskiego zgiełku.

www.podgorzyn.pl

Stara Kamienica

Położona na Przedgórzu Łzerskim gmina jest niezwykle bogata w historyczne zabytki sakralne. Amatorzy górskich spacerów i wędrowców znajdą schronienie w odbudowanym schronisku na Wysokim Kamieniu.

www.starakamienica.pl

Karpacz

Wyjątkowej urody górська miejscowość turystyczna z przepięknymi widokami i niepowtarzalną atmosferą. Położona we wschodniej części Karkonoszy u podnóża Śnieżki (1602 m n.p.m.) w dolinie rzeki Łomnicy i jej dopływów.

www.karpacz.pl

Kowary

Miasto w południowo-wschodniej części Kotliny Jeleniogórskiej, u podnóża Karkonoszy i Rudaw Janowickich, na skrzyżowaniu dawnych tras handlowych, pełne niezwyklej tajemnic i z fascynującą historią.

www.kowary.pl

- Wybraliśmy dla Państwa propozycje spośród tradycyjnych, rokrocznie się powtarzających imprez kulturalnych
- Niech będą inspiracją do wycieczek

www.jeleniagora.pl

Organizator: Muzeum Karkonoskie, Muzeum Przyrodnicze, Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”, Teatr im. Cypriana Kamila Norwida, Zdrojowy Teatr Animacji, Biuro Wystaw Artystycznych, Książnica Karkonoska, Zamek Chojnik, Miasto Jelenia Góra

www.jeleniagora.pl

Międzynarodowy Festiwal Teatrów Awangardowych PESTKA
Spotkanie amatorskich, młodzieżowych grup teatralnych, które w ciągu kilku dni prezentują swe spektakle.
Organizator: Miasto Jelenia Góra, Jeleniogórskie Centrum Kultury, Stowarzyszenie Teatr Odnaleziony

www.jck.pl

Międzynarodowe Targi Turystyczne TOURTEC
Organizator: Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze

www.tourtec.pl

CZERWIEC

Art & Glass Festiwal – Plac Ratuszowy
Pokazy wypalania i obróbki szkła i ceramiki; koncerty i pokazy artystyczne; happeningi plastyczne z udziałem publiczności; otwarte warsztaty artystyczne dla dzieci i dorosłych. Grafika, malarstwo, witraże, wytwarzanie szklanych koralików i biżuterii, malowanie na szkło, grawerowanie szkła. Targi sztuki i rękodzieła artystycznego.
Organizator: Jeleniogórskie Centrum Kultury, Muzeum Karkonoskie, Miasto Jelenia Góra

www.jeleniagora.pl

LIPIEC/SIERPIEŃ

Cieplackie Koncerty Organowe – Kościół Zbawiciela.
Organizator: Parafia Ewangelicko-Augsburska, Mecenat Miasta Jelenia Góra

www.cieplackie.luteranie.pl

LIPIEC

Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych
Kilkudniowy festiwal teatrów z wielu krajów, prezentujących spektakle z udziałem publiczności na Placu Ratuszowym oraz ulicach Jeleniej Góry.
Organizator: Miasto Jelenia Góra, Teatr im. Cypriana Kamila Norwida

www.teatrnorwida.pl

SIERPIEŃ

Dzień Otwartych Drzwi w Muzeum Miejskim „Dom

Gerharta Hauptmanna”
Koncert plenerowy z piknikiem w Jagniątkowie.
Organizator: Miasto Jelenia Góra, Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”

www.muzeum-dgh.pl

Festiwal dell'Arte w Dolinie Pałaców i Ogrodów
Organizator: Fundacja Doliny Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej, Mecenat Miasta Jelenia Góra

www.palac-wojanow.pl

WRZESIEŃ

Inauguracja Września Jeleniogórskiego – uroczysty koncert z udziałem gwiazd polskiej estrady
Organizator: Miasto Jelenia Góra, Jeleniogórskie Centrum Kultury.

www.jeleniagora.pl

Festiwal Silesia Sonans
Kilkudniowy festiwal z udziałem wybitnych artystów z wielu krajów jest wielkim wydarzeniem w życiu kulturalnym miasta. Klasyczne dzieła wielkich kompozytorów rozbudzają we wrześniu w Kościele Podwyższenia Krzyża Świętego.
Organizator: Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, Mecenat Miasta Jelenia Góra

www.silesiasonans.cal.pl

Wystawa Produktów Regionalnych „Wyprodukowano pod Śnieżką” – Plac Ratuszowy

Organizator: Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

www.karr.pl

Międzynarodowe Warsztaty Pszczelarskie – Plac Piastowski

Celem warsztatów jest promocja polskiego pszczelarstwa w tym produktów pszczelich i sprzętu pszczelarskiego, wymiana wiedzy praktycznej i teoretycznej pomiędzy pszczelarzami sąsiednich krajów. Uczestnikami warsztatów są pszczelarze z Polski, Czech i Niemiec, polscy, niemieccy i czescy naukowcy z dziedziny pszczelarstwa, władze międzynarodowych organizacji pszczelarskich oraz związków pszczelarskich z Polski i krajów sąsiednich.

Organizator: Regionalny Związek Pszczelarzy w Jeleniej Górze, Mecenat Miasta Jelenia Góra

www.rzpjgora.pl

Kiermasz Ekologiczny z udziałem wielu producentów zdrowej żywności oraz gospodarstw oferujących usługi agroturystyczne – Plac Ratuszowy.
Organizator: Powiatowy Zespół Doradców, Oddział w Jeleniej Górze

www.dodr.pl

Jarmark Staroci i Osobliwości – Plac Ratuszowy, uliczki. Organizowany w ostatni weekend września. Od wielu lat przyciąga rzesze kolekcjonerów z całej Polski, Czech i Niemiec.
Organizator: Miasto Jelenia Góra, Osiedlowy Dom Kultury

www.jarmarkstaroci.com

Jeleniogórskie Spotkania Teatralne: prezentacja najlepszych spektakli teatralnych scen polskich i niemieckich.
Organizator: Miasto Jelenia Góra, Teatr im. Cypriana Kamila Norwida.

www.teatrnorwida.pl

PAŹDZIERNIK

Krokus Jazz Festiwal
Jazzowy konkurs dla młodych muzyków, któremu towarzyszą koncerty wielkich polskich i zagranicznych gwiazd. Co wieczór koncert, a następnie – Jam Session.
www.jck.pl
Organizator: Miasto Jelenia Góra, Jeleniogórskie Centrum Kultury

www.jck.pl

LISTOPAD

JGJ Festiwal Jeleniogórskie Gwiazdy Jazzu
Organizator: Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych „Silesia Europaea”, Mecenat Miasta Jelenia Góra

www.agencjasolo.pl

GRUDZIEŃ

Sylwester pod Ratuszem – Plac Ratuszowy.
Organizator: Miasto Jelenia Góra

www.jeleniagora.pl

Śnieżyce, mrozy i śnieg, konieczność pokonywania dużych odległości na piechotę po nieprzetartych, zawianych drogach – to powody, dla których turystyka zimowa i sporty zimowe w Karkonoszach zyskały popularność trochę później niż rekreacja letnia. Pierwsi narciarze nie mieli drogi usłanej różami. Mimo to sporty na śniegu stopniowo stały się dość popularnym zjawiskiem. W skrócie przedstawiamy początki narciarstwa, pierwsze zjazdy na saniach rogatych, zmiany w systemie wiązania narciarskich, początkowo nieśmiałe próby chodzenia na rakietach śnieżnych oraz zamiłowanie do wysyłania zimowych pocztówek z różnymi motywami. Krótki przekrój przez historię kończy się zaproszeniem do odwiedzenia dzisiejszych narciarzy „retro”, którzy oddają hołd pionierom czeskiego narciarstwa. Dzięki nim góry ożywają w zimie.

Pierwsze ślady nart w najwyższych czeskich górach pojawiły się pod koniec XIX wieku. Doktor Krause z Jeleniej Góry otrzymał od szwedzkiego kapitana żeglugi trzy pary „ski”, jak je wtenczas nazywano. Jedną parę pozostawił w Jagniątkowie, drugą w Jeleniej Górze, trzecią w schronisku Petrova bouda. Parę odważnych osób pokusiło się o jazdę, jednak po kilku bezowocnych próbach, poobijani i zmęczeni, odłożyli narty na strych. W 1892 roku Jan hrabia Harrach dał narty swoim pracownikom leśnym, żeby ułatwić im poruszanie się po lesie. Narty sprowadził też w Karkonosze Josef Rössler-Ořovský, wypróbując je naprzód w Pradze na Placu Waclawa. Dla dalszego rozwoju narciarstwa ogromne zasługi położył nauczyciel Jan Buchar z Dolnych Štěpanic, a także zdolni kołodzieje, którzy zaczęli narty produkować.

W Niedzielę Wielkanocną roku 1893 odbyła się wielka przejażdżka po karkonoskich grzbietach, którą narciarze rozpoczęli z rynku we Vrchlabi, które było wtenczas miastem z niemiecką ludnością. Na początku XX wieku w góry wyruszali już czescy narciarze, ciągle jeszcze jeżdżąc z jednym kijkiem. W Karkonoszach znajdowali „eleganckie i wszelkim komfortem opływające hotele”. Wiele miejsc, w których można było zanoćować, odkrył dla nich niezmordowany „wilk górski” J. Rössler-Ořovský, któremu nie wystarczały rekreacyjne przejażdżki po praskiej Stromovce i ciągle poszukiwał nowych przygód.

W zakładzie stolarskim pana Jiříego Kynčla w Černym Dule w czasach powojennych dostać można było narty „jesionki”, wytwarzane na dowód rzemieślniczej zręczności. W zakładzie pana Štefana w Čistéj na skrzyżowaniu niedaleko Černego Dulu wytwarzano „Sztefanki”, klejone narty zaopatrzone później w ślizgi z tworzywa sztucznego. Przeszły przez kilka etapów rozwoju, przez pewien czas spełniając wymagania zawodowych narciarzy zjazdowych i slalomowych. Wyprodukowano tu też wiele nart biegowych.

Żeby ułatwić sobie chodzenie w głębokim śniegu, mieszkańcy Karkonoszy używali przeplecionych sznurkami i przywiązanych do butów drewnianych obręczy. Rakiety śnieżne, bo o nich mowa, mają historię sięgającą według szacunków sześciu tysięcy lat wstecz. Powstały jako naśladownictwo przyrody – ogromnych łap dzikich zwierząt, które pomimo swojej wielkości z łatwością poruszają się w śniegu. Istnieją rakiety śnieżne całe z drewna (przypominające dużą łyżkę), najczęściej jesionowego i jaworowego oraz gałązek kosodrzewiny. Rakiety ramowe wyplatane mogą być łożami, ale najdoskonalsze są z giętego drewna wyplatane surową skórą, która po wyschnięciu napina się. Pierwsza wzmianka o rakietach śnieżnych pochodzi od rektora gimnazjum św. Marii Magdaleny we Wrocławiu, Christiana Gryphiusa, z jego dziennika z podróży na Śnieżkę w 1670 r. W Karkonoszach znalazły szerokie zastosowanie, zwłaszcza pod wpływem prospektów firm oferujących je turystom jako alternatywę nart.

Przedsiębiorczy budziarze zdobywali koncesje na przejażdżki na saniach rogatych i zatrudniali „kierowców” spośród biedniejszych mieszkańców gór. Oferowali turystom przejażdżki na saniach rogatych jako nowe przeżycie. Karkonoscy drwale dorabiali sobie w niedziele, mocując na saniach siedziska i przewoząc chętnych. Oczywiście trasy przejazdów musiano wcześniej dokładnie przygotować. W materiałach reklamowych i przewodnikach z końca lat dwudziestych minionego wieku turyści odwiedzający Karkonosze mogli znaleźć wiele ofert nie tylko noclegów, ale też przejażdżek na saniach rogatych lub sportowych.

Kiedy w Karkonoszach pojawiły się pierwsze specjalne sanie – sanie rogate, służyć zaczęły jako środek transportu do przewozu drewna, siana, artykułów spożywczych, a czasem także ludzi. W Karkonosze przybyły przywiezione przez robotników leśnych ze Styrii i Tyrolu – a więc z Alp. Stopniowo trochę zmieniły kształt i wielkość, ale ich podstawowe elementy utrzymały się aż do XX wieku. Sezon „turystycznych” sań rogatych w Karkonoszach trwał najczęściej od Bożego Narodzenia do Wielkanocy. Kierowali nimi górale, siedząc z przodu między łukowato wygiętymi płozami. Gdzie trzeba było hamować, hamowali, gdzie nie groziło niebezpieczeństwo – ku ucieście przewożonych w ten sposób turystów mogli jechać szybciej. Górale przeszli przez twardą szkołę zwózki drewna, wożenie ludzi musiało być dla nich igraszką. Zjeżdżano ze zboczy Śnieżki, Kozich Grzbietów, spod Rennerovej boudy, ze Studniční hory i Stożku do Svatego Petra, a także w dół Labskiego dula z Labskiej louki, do Kotelnej rokli i w Kocioł Małego Stawu. Bez sań rogatych nie obeszło się praktycznie żadne gospodarstwo.

Pierwsza trasa saneczkowa prowadziła z Przełęczy Okraj do Kowar. Jako nowość przejazdu wprowadził Stefan Hübner, dzierżawca winiarni na Przełęczy Okraj, w 1815 r. Zaprzężony koń wwoził sanie oraz dwoje pasażerów na górę, gdzie już wszystko było dla nich przygotowane. Siadało się na saniach na wypchany sianem worek i zjeżdżało w dół. Kierował góral. W ciągu zimy odbywało się w ten sposób około tysiąca przejażdżek. Z biegiem czasu zaczęły pojawiać się kolejne trasy, bowiem turystyka zimowa i sporty zwycięsko walczyły z uprzedzeniami i z roku na rok znajdowały coraz więcej zwolenników. Pierwsze przejażdżki na saniach rogatych z Petrovej boudy do Szpindlerowego Młyna odbyły się około roku 1860, wkrótce podobne przejażdżki zaczęto odbywać ze Szpindlerowej Boudy. W 1896 r. w Karkonoszach jeździło ponoć pięć tysięcy sań rogatych i co najmniej tyle samo tzw. sań sportowych, później przemianowanych na bobsleje.

W zimie roku 1909/10 Związek sportów zimowych wybudował w Szpindlerowym Młynie elektryczny wyciąg saneczkowy, który skupiał wokół siebie mieszkańców i turystów odwiedzających miasto. W owym czasie było to ponoć jedyne takie urządzenie nie tylko w Czechach, ale i w Europie, co miało ogromny wpływ na rozwój raczkującej wówczas turystyki zimowej. W tym samym roku z wyciągu saneczkowego skorzystały trzy tysiące osób, w zimie 1930/31 było ich podobno już czterdzieści tysięcy.

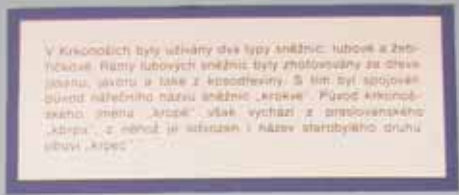
Mówiąc o historii, należy przypomnieć narty, na których po Karkonoszach jeździli narciarze kilkadziesiąt lat temu. Podziw budzą narty samozakręcające z roku 1947. Ich wynalazca sądził, że przy pochyleniu na skraj będą same zakręcały. W praktyce jednak niezbyt dobrze to działało, każda narta jechała w innym kierunku. Dlatego model szybko zniknął. To samo dotyczy solidnych nartorolek. Nie sprzedawały się prawie żadne. Bardzo dobrze sprawdzały się natomiast narty składane. W okresie II wojny światowej używali ich żołnierze i celnicy, którzy po zjechaniu z góry mogli je wygodnie nieść na plecach.

Jednooki malarz na nartach – Matthias Zdarský – Matyáš Žďarský. Jest jedną z wyjątkowych postaci w historii narciarstwa, znaną również za granicą. Był nauczycielem, malarzem i rzeźbiarzem, prekursorem narciarstwa zjazdowego. Urodził się w 1856 r. Po opuszczeniu Czech skończył studia na Akademii Sztuk Plastycznych w Monachium i został malarzem oraz rzeźbiarzem. Osiedl w posiadłości niedaleko Lilienfeld w Dolnej Austrii, ok. 20 km na południe od St. Pölten, gdzie poświęcił się swojemu hobby – narciarstwu zjazdowemu. Po poważnym zranieniu wymyślił wiązania mocniej trzymające jednocześnie na podnoszenie pięty. W ten sposób powstało wiązanie zwane „Lilienfelder Stahlsohlenbindung”. Styl zjazdowy „Lilienfelder” nie był pierwotnie wymyślony w celach sportowych, ale miał ułatwić poruszanie się po śniegu austriackim górą. Zdarský był pierwszym – w 1896 r. – któremu udało się podczas zjazdu pokonać prędkość 100 km/godz. Jego rekord utrzymał się aż do roku 1930. W swoich czasach określany był jako najlepszy narciarz świata.

W Karkonoszach używano przede wszystkim dwóch rodzajów rakiet śnieżnych – drabinkowych i deseczkowych. Ramy deseczkowych zrobione były z jesionowego lub jaworowego drewna albo z kosodrzewiny. W dialekcie nazywano je „krokwiami”. Pochodzenia karkonoskiego słowa „kropie” należy szukać w prasłowiańskim „kbrpa”, z którego pochodzi też nazwa dawnego typu obuwia „kierpec”. (Bandschuh) herrührt.

Ogólna teoria I kwarty XX wieku, głosząca, że najlepszym narciarskim wiązaniem jest dobre obuwie, w dzisiejszych czasach niezbyt się sprawdza. Obuwie narciarskie w przeciągu półtora wieku bardzo się zmieniło, mimo to przez kilkadziesiąt lat jeździło się w mocnych, skórzanych butach. Dopiero po siedemdziesięciu latach, w II połowie minionego wieku, zaczyna się używać plastikowych i metalowych części, pojawia się więcej materiału, mniej skóry. Także narty nie zmieniały zbytnio swojego kształtu; telemarcki, jako najbardziej popularny, utrzymał się ponad sto lat, a wiele typów drewnianych nart ma wyraźny karwingowy profil.

Z biegiem czasu zmieniały się narciarskie wiązania. Po okresie prymitywnych – z łóz i korzeni oraz skórzanych rzemieni – w wiązaniach zaczęły pojawiać się metalowe elementy: sprzączki, sprężyny, oparcia pięty, linki itp. Po skórzanym rzemieniu i wygiętym patyku czy wydłubanym w drewnie otworze na stopę prehistorycznego myśliwego pojawia się wiązanie „syberyjskie” z czterema otworami i dwoma wcięciami w ślizgu. Pochodzi z epoki kamienia, a zrekonstruowane zostało na podstawie nart znalezionych w torfowisku. Przez wieki później wiązania do nart nie ulegały wyraźniejszym zmianom.

Z przewodnika turystycznego wydanego w roku 1925, materiałów Muzeum Karkonoskiego i Muzeum Karkonoskiego w Jilemnicach.

„Nietrzeba bać się zimy w naszych górach. Szczególnie na nartach zwiększonym zaufaniem przyjaźnimy się z nią, dumną i uroczą czarodziejką. Grupki czeskich narciarzy mnożą się, rośnie też liczba zimowych czeskich turystów w górach jeszcze przed czterdzieczym pustychem”, napisał w XIX wieku Jan Buchar, karkonoski nauczyciel i wytrwały promotor zdrowego ruchu na nartach oraz turystyki w Karkonoszach. Od owych czasów „grupki narciarzy” i miłośników gór ciągle rosną...

Terminy i miejsca poszczególnych imprez znaleźć można na www.krkonose.eu

Karkonoscy retro-narciarze i narciarki

Na początku grudnia we Vrchlabí zimę rozpoczynają „zawody w stylu retro”. Narciarze retro zaprezentują się podczas jarmarku świątecznego w domu kultury Střelnice. W parku przypałacowym w zawodach startują damskie, męskie i mieszane drużyny. Zwycięzcy otrzymują świąteczną głowę, wszyscy pozostali – odznaki, zwane dantesami.

Pod koniec roku kalendarzowego w Szpindlerowym Młynie narciarze retro spotykają się koło białego mostu. Oddadzą hołd sportom zimowym, przypomną o początkach sportów zimowych, kiedy jeżdżono na drewnianych nartach, przejadą się po centrum miasta i wesprą szeregi morsów kąpiących się w Łabie.

Na początku lutego na kempingu i kąpielisku Pecka odbywa się spotkanie przyjaciół biegów na dawnych nartach. Spotykają się w przebraniach z epoki.

W zawodach może uczestniczyć każdy, kto posiada narty wyprodukowane przed rokiem 1970. Sam zawodnik musi być ubrany w strój z epoki. Trasa ma około 0,5 km. Prowadzi po terenie kempingu Pecka. Zawodnicy muszą po drodze pokonać kilka przeszkód i jedną stację z poczęstunkiem, gdzie każdy dorosły uczestnik musi uraczyć się kieliszkiem czegoś mocniejszego. Trasa wytyczana jest w zależności od warunków śniegowych, a przede wszystkim w zależności od inspiracji organizatorów, którzy co roku przygotowują zdradliwe odcinki. Dla zawodników i widzów co roku poczęstunek przygotowuje miejscowa restauracja.

W lutym na dolnym rynku (Dolní náměstí) w Rokytnicach nad Izerą oraz w ośrodkach narciarskich odbywa się Weekend Przemytників (Pašeráckej vejkend). Miejscowość odwiedza w tym dniu Duch Gór – Karkonosz, zjeżdżają się narciarze retro, przemytownicy retro i mieszkańcy – również w strojach z epoki. Korowód maszeruje na Studenov, gdzie przemytownicy zjeżdżają na nartach. Kolejny dzień w podobnym stylu odbywa się w ośrodku narciarskim Horní Domky.

W lutym w Żacléřu odbywa się Retro trójbój na nartach. Narciarki i narciarze retro w kostiumach z epoki spotykają się pod wzgórzem, zwanym Polák, a następnie wyruszają na zawody w różnych dyscyplinach. Kibicom obserwującym zawody zapiera dech przy patrzeniu na jazdę slalomem czy skoki na nartach.

W Jilemnicach na Ciekawskiej Ulicze organizowane są przejazdy na saniach rogatych. Ubrane w stroje z epoki damy i panowie oraz dzieci siadają na różnego kształtu sanie i zjeżdżają uliczką dopingowani przez widzów.

Co dwa lata (w 2015 roku w lutym) w Wysokem nad Izerą odbywają się zawody narciarskie w retro stylu. Z dalszej i bliższej okolicy zjeżdżają się narciarze, wyposażeni w sprzęt z epoki. Korowodem idą z rynku w Wysokem na miejscowy cmentarz, gdzie oddają hołd zmarłym zawodnikom i działaczom Czeskiego Ski Klubu. Następnie odbywają się zawody, pokazy technik narciarskich i inne.

W połowie marca odbywa się „Przyjazd Karkonosza”. Przez Harrachov przechodzi korowód na czele z Karkonoszem w karecie ciągniętej przez konie, z czortami i świtą, z orkiestrą dętą, narciarzami retro i grupą przebierańców. Za pensjonatem Tesla koło dolnej stacji kolejki linowej Delta odbywa się potem impreza o charakterze sportowo-kulturalnym, z mnóstwem zabawy.

W drugiej połowie marca w Malej Úpie na Przełęcz Okraj – Pomezni boudy spotykają się KARKONOSZ i NARCIARZE, żeby razem oddać się zabawie na śniegu, pojeździć na sankach i na drewnianych nartach. Wszystkiemu towarzyszą konkursy i jarmark. Wiosenna już pogoda zachęca do wyjścia z domu i skorzystania z ostatnich możliwości pojeżdżenia na nartach.

Na tym i innymi podobnymi spotkaniem i zawodami organizowanymi przez górali pieczę

sprawuje Karkonosz – dobry duch naszych gór. Pierwsza wzmianka na jego temat pojawia się w starych kronikach w 1561 r. Jest to pierwszy rysunek przedstawiający władcę gór. Dziś najbardziej popularny jego wizerunek – starszy, potężny mąż w kapeluszu i z nieodłączną fajką – jest właściwie wizerunkiem najmłodszym. Według wyobrażeń ludzi Karkonosz ich chroni, pomaga... Dlatego jego postać obecna jest podczas wielu ludowych świąt.

Rewitalizacja ogrodu klasztornego

Ogród łączący dawny klasztor augustianów we Vrchlabí (dziś siedzibę Muzeum Karkonoskiego, podlegającego czeskiemu Karkonoskiemu Parkowi Narodowemu KRNP) i vrchlabski park pałacowy po trwającej mniej więcej rok renowacji został otwarty dla zwiedzających. Rewitalizacja ogrodu była częścią czesko-polskiego projektu pn. „Rozwój infrastruktury turystycznej KRNP i KPN”.

„Rozwój infrastruktury turystycznej KRNP i KPN – ogród klasztorny i ekspozycja geologiczna” – pod tą nazwą kryje się kilka przedsięwzięć. Wszystkie mają na celu poprawę wyglądu ogrodu przyklasztornego we Vrchlabí, a więc przestrzeni między klasztorem augustianów, byłym ogrodnictwem, a siedzibą władz KRNP. Warto podkreślić, że choć w 1984 roku budynek klasztoru został odnowiony i otwarta z nim została ekspozycja „Kamień i życie”, ogrodem od wypędzenia augustianów nikt się nie zajmował. Prowizoryczny więc w gruncie rzeczy stan trwał lat około sześćdziesięciu.

Idea autora projektu – pracowni RIOFRIO Architekt s.r.o. – bazuje na dawnym kształcie ogrodu klasztornego w XVIII wieku, kiedy dominowała nad nią rozległa rabata wielkością dorównująca powierzchni zabudowanej

samego klasztoru (co w okresie baroku było typowe) oraz sad z drzewkami owocowymi. Architekt Pavel Prouza uwzględnił w projekcie założenie rabaty na rzucie kwadratu od nowa. Nie służy ona do uprawiania marchwi czy pasternaka, ale podzielona jest na dziewięć części, z których każda reprezentuje typ karkonoskiej roślinności, poczynając żwirowym brzegiem rzeki Łaby przez górskie łąki aż po ogródek ziołowy. Poszczególne części rabaty ogrodzone zostaną niskim murkiem z kamienia. Dojść do nich będzie można żwirową ścieżką.

Częścią projektu była też budowa altanki ogrodowej o bardzo nietrzymającym, wielokątnym kształcie, która będzie częścią „ścieżki zmysłów”. Kto miał możliwość uczestniczyć w programie „Ciemność przede mną, czyli dotknijmy Karkonoszy”, wie o czym mowa – po ścieżce chodzi się boso, starając się rozpoznać, co takiego ma się pod stopami – piasek, żwir, korę, szyszki itd. Ścieżka, a na niej wiklinowy tunel, jest częścią ogrodu klasztornego w jego obecnej formie.

Nabrzu betonowego zbiornika wodnego o geometrycznym kształcie, tuż koło ogrodu

klasztornego powstała mała, ale przyjemna ekspozycja petrologiczna. Umiejscowiona jest na lekko sfałdowanym drewnianym pomoście, który maskuje nienaturalny kształt jednej strony zbiornika. Na szklanych tablicach przedstawione są główne karkonoskie skały, znajdziemy tu tekst i makrofotografie. Jako eksponaty wystawy służą między innymi ogromne fragmenty poszczególnych typów skał. Przy tworzeniu ekspozycji współpracował karkonoski geolog i autor Górniczej ścieżki naukowej w Cernym Dule, dr Radko Tásler ze Svobody nad Úpou.

Droga, która przecina ogród od jednej bramy (koło klasztoru) do drugiej (koło przytułku dla rannych zwierząt), w przeszłości często bywała błotnista. Dlatego została przedłużona aż do parku pałacowego i wyłożona kamieniami. Ścieżka dla pieszych z nawierzchnią trawiastą, prowadzi przez sad ze starymi gatunkami drzew. Wyremontowane zostały też pozostałe drożki oraz mostek nad potoczkiem.

Zrewitalizowany ogród dostępny jest w dzień i w nocy – ma nowe oświetlenie. Budżet całego projektu przekracza 18 milionów koron. Projekt był dofinansowany z Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007–2013.

Karkonoskie Centrum Wychowania Ekologicznego - KRTEK

Karkonosze otrzymały nową instytucję edukacyjną – Karkonoskie Centrum Wychowania Ekologicznego (Krkonošské centrum environmentálního vzdělávání) – prowadzoną przez czeski Karkonoski Park Narodowy (KRNP) we Vrchlabí. Unikatowy obiekt, którego autorem jest architekt Petr Hájek, powstał obok siedziby władz czeskiego Karkonoskiego Parku Narodowego (Správa KRNP). Obiekt oferuje programy edukacyjne. Nazwany został... „Krecikiem” (Krték), a nazwę wybrali mu ludzie w publicznym plebiscycie.

Od chwili zaistnienia pomysłu do dziś minęło pięć lat. Budowę rozpoczęto w lecie 2011 roku, otwarto go w styczniu 2014 r. Budynek zaprojektowany został tak, żeby powstał obiekt mogący być przykładem ekologicznego podejścia do architektury i zrównoważonego rozwoju krajobrazu. Ośrodek jest miejscem służącym oświacie i dyskusjom nad problematyką ekologii, edukacji dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Dzięki temu można więcej dowiedzieć się o przyrodzie i krajobrazie, a także nabrać szacunku do bogactwa natury.

Kształt nawiązuje do kształtu Karkonoszy. Służy jako narzędzie do zrozumienia ich jedynej w swoim rodzaju topografii. Budynek jest wpuszczony w ziemię i za pośrednictwem zielonego dachu z górskich rozbudników łagodnie wkomponowany w krajobraz parku pałacowego. Oprócz wyjątkowej formy, obiekt jest niecodzienny także pod wieloma innymi aspektami. Jedyne na świecie są na przykład przeszklone części fasady. Początkowe wymaganie mierzącej 4,3 m wysokości tafli szkła przeciwpożarowego okazało się praktycznie nie do zrealizowania. Dlatego

wykonawca wymyślił technologię produkcji takiego szkła. Dziś jest jedynym podmiotem w Europie, który umie wyprodukować coś takiego.

Nowy obiekt jest miejscem, gdzie można organizować rozmaite prelekcje i konferencje. Celem tym służy sala wykładowa, mogąca pomieścić 76 osób + dodatkowo dwie osoby niepełnosprawne (bezbarierowy dostęp). Dzięki użyciu panoramicznego ekranu i przestrzennego dźwięku ma parametry małej sali kinowej. Ponadto w obiekcie znajduje się sala ćwiczeniowa i laboratorium. Przy edukacji bezpośrednie powiązanie części teoretycznej z praktyczną ma duże znaczenie. Dlatego laboratorium jest częścią sali ćwiczeniowej.

Laboratorium może pomieścić 16 osób, sala ćwiczeniowa – 30. W obiekcie znajdują się także przestrzenie wystawiennicze, biblioteka, eko-poradnia i miejsca parkingowe.

Obiekt wpuszczony jest w ziemię, dzięki czemu jest energetycznie oszczędny, z bardzo małymi stratami ciepła. Do ogrzewania wykorzystywana jest technologia pompy ciepłej. Główne konstrukcje nośne i ściany podziemnej części są z betonu. Wewnętrzne ściany działowe i meble są z płyt sklejkowych. Karkonoskie Centrum Wychowania Ekologicznego pragnie stać się prawdziwym ośrodkiem ekologicznym. Nie tylko dla mieszkańców Karkonoszy, ale także w ogólnoeuropejskiej skali. Porównywalnym z innymi europejskimi ośrodkami edukacji i wychowania ekologicznego.

Zakładano, że łączne koszty projektu wyniosą 99 milionów koron. W efekcie cena, obejmująca kompletną budowę i wyposażenie wnętrza, wyniosła 85,5 miliona. Projekt otrzymał wsparcie z Programu Operacyjnego Środowisko, Oś priorytetowa 7.

Karkonosze mają swoją pierwszą złotą olimpijkę

O karkonoskiej zwyciężczyni olimpijskiej, snowboardzistce Evie Samkové napisano w ostatnim czasie wiele. Bo też ta zdolna dziewczyna z Vrchlabí w pełni na to zasługuje! My chcielibyśmy zaproponować naszym Czytelnikom nietradycyjne spojrzenie na kilka momentów, które nastąpiły po sukcesie w Soczi. Momentów, które rozegrały się już u nas, w Karkonoszach.

Ale zacznijmy od początku. Nie możemy bowiem pominąć niedzielnego przedpołudnia 16 lutego 2014 roku i związanego z nim pełnego napięcia oczekiwania, kciuków nerwowo trzymany w zaciśniętych dłoniach, zastygłych twarzy wpatrzonych w ekrany. Półfinałowy i finałowy przejazd Evy oglądali nie tylko miłośnicy snowboardcrossu, członkowie rodziny i przyjaciele, ale też inni mieszkańcy Karkonoszy i całych Czech. Dzięki dziewczynie, która wytrzymała ogromną presję psychiczną i heroicznym wysiłkiem zdobyła najwspanialszy laur, wielu z nas miało tego dnia łzy w oczach. Wzruszenie, duma. Te uczucia zaważadnęły Czechami. Dzięki Evie, a także innym wspaniałym sportowcom prezentującym się na Olimpiadzie w Soczi z tej najlepszej strony, poczuliśmy szczególną więź i solidarność.

Wiadomo już było, że Evie i innym należy się za ich wspaniałe wyniki podziękowanie. Najlepiej podziękowanie publiczne, wspólne. Kiloro vrchlabian zaczęło obmyślać plan, co takiego można by wymyślić, żeby prezenty sprawiły sportowcom radość i żeby były oryginalne. Do radości ze zwycięstwa naszych Olimpijczyków dołączyła wtenczas radość przygotowań i rozmyślań, co na to Eva powie, czy będzie to dla niej zaskoczeniem, czy się ucieszy. No i – udało się!

Jak to właściwie było? Jako pierwszy z inicjatywą niecodziennego prezentu wyszedł zespół Vrchlabský dixieland. Piosenkę z tekstem w wolnym tłumaczeniu brzmiącym: „Cały rynek z szczęścia łka, Eva Samková złoto ma, odleciała do Soczi, tam na snowboard wskoczy, z wąsem pod nosem. Kciuki jej wszyscy trzymali, potem oczy przecierali, tego się nie spodziewali. Że to vrchlabianka teraz każdy wie, była wspaniała, ona nie da się. Dziś tu między nas przybyła, sporo wzruszeń dostarczyła, niezbyt często się to zdarza, Evo dziękujemy za ten złoty sen... na melodię „Sweet Sue“ Younga, napisał perkusista, wokalista i autor tekstów Jan Erbrt.

Kolejny prezent przygotowali Evie działacze związku kultury fizycznej Tělovýchovna jednota Spartak. Podarowali pozłacany snowboard z jej portretem i emblematem igrzysk olimpijskich. Kolejny oryginalnie zdobiony snowboard wykonali uczniowie szkoły podstawowej ZŠ nám. Míru. Bez wątplenia jednak największą niespodzianką była ta ofiarowana przez TJ Spartak Vrchlabí wspólnie z Miastem Vrchlabí – obie instytucje złożyły się i w Strażnym kupiły Evie... konia. Snowboardzistka nie kryła ogromnego zaskoczenia i zachwytu.

Kilka następnych akapitów poświęcimy podziękowaniom wszystkim sportowcom za wzorowe reprezentowanie kraju i za szerzenie sławy Karkonoszy.

„Jesteśmy z was dumni” – mówią mieszkańcy Karkonoszy

W dniach 07–23.02.2014 roku odbyły się w Soczi Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Uczestniczyło w nich 2873 sportowców, w tym 88 reprezentantów Czech.

Złoto, srebro, brąz. Soczi 2014 r. Ludzie śniegu – wody w stanie stałym. Karkonoszanie. Tu wyrosli, tu stawiali pierwsze sportowe kroki, tu kończyli szkoły. Większość z nich stale tu mieszka. Składamy im hołd, jesteśmy z nich dumni, a oni niosą nam radość. Poprzez swoje wyniki, du-cha walki i siłę sprawiają, że oczy każdego prawdziwego kibica zachodzą łzami. Nasi najlepsi karkonoscy sportowcy swoją olimpijską wyprawą otwarli horyzonty tysiącom innych, którzy być może pójda w ich ślady, a którzy siedzieli przed ekranami. Tak, sport i twarda praca – to dobry przepis na osiągnięcie harmonii ciała i ducha.

Nie licząc hokeja, jedna trzecia olimpijczyków była od nas, z Karkonoszy. I przywozila ponad jedną trzecią medali... Przedstawiamy:

Eva Samková z Vrchlabí, w wieku dwudziestu jeden lat zwyciężczyni Olimpiady w snowboardingu – pierwsza w historii karkonoskiego sportu.
Jaroslav Soukup z Lomnic nad Popelkou,

biathlonista, z Soczi przywiózł dwa medale – indywidualny brąz ze sprintu i udział w sztafetowym srebrze.

Veronika Vítková z Jilemnice, świetny udział w drugim miejscu czechkiej sztafety mieszanej, trzy razy w pierwszej dziesiątce.

Gabriela Soukalová z Jablonca nad Nisou, a więc z Gór Iżerskich, ale jej ojciec (a do niedawna trener) Karel Soukal pochodzi z Jilemnice.

Karolína Erbanová z Vrchlabí, panczenistka, dwa razy dziesiąta i raz trzynasta. Dwukrotna mistrzyni i Europy na 500 m i zdobywczyni III miejsca w klasyfikacji końcowej PS na 1000 metrów.

Karolína Grohová z Vrchlabí, narciarka biegowa, jako jedyna z

wszystkich olimpijczyków reprezentuje Czechy w trzech dyscyplinach sportowych – oprócz dziesiątego miejsca w sztafecie 4×5 km w Soczi jest mistrzynią Czech w skialpinizmie, w tej samej dyscyplinie zdobyła też medal na ME. Ponadto jest mistrzynią kraju w lekkiej atletyce na torze i w hali.

Michal Krčmář z Prostředního Lánu we wspaniały sposób zaczął męską sztafetę biathlonistów w Soczi.

Czwarta w kobiecej sztafecie w biathlonie była pochodząca z Harrachova Eva Puskarcíková, szósta w snowboardowym slalomie równoległym pochodząca z Vrchlabí, a mieszkająca w Szpindlerowym Młynie Ester Ledecá, piąte miejsce na trzydzieści w biegu kobiet zajęła Eva Nývltová-Vrabcová z Trutnova. Tuż za pierwszą szóstką, na siódmym miejscu znaleźli się pochodzący z Lomnic, a startujący w kombinacji norweskiej Tomáš Portyk i skoczkowie Jan Matura i Roman Koudelka drużynowo, podobnie jak urodzeni w Harrachovie Antonín Hájek,

Tomáš Slavík i Míra Dvořák, w pierwszej dziesiątce znalazła się pochodząca z Benecká Šárka Strachová w superkombinacji i slalomie specjalnym. Osobiste rekordy pobili Klára Krížová (siedemnasta w slalomie supergigancie), Kryštof Krýzl (dziewiętnasty w superkombinacji), Andrea Zemanová (dwudziesta pierwsza w skicrossie) – cała trójka związana ze Szpindlerowym Młynem – a także harrachowski skoczek Lukáš Hlava i rokitnicki slalomista Filip Trejbal. Spośród grona osób, których udział zaważył na sukcesie czechkiej reprezentacji, należy też wymienić trenera biathlonistów Jindřicha Šikolę z Vysokiego nad Jizerou,

lekarza narciarzy Martina Koldovskiego z Jilemnice, szefa serwisu narciarzy biegowych, Honzě Pešinę z Horní Branny, jego pomocnika z Trutnova Martina Vrabeca i serwisanta narciarzy alpejskich Vladimíra Gustę Sturma z Kunčic nad Labem oraz Tomáša Holubeca z Horní Branny (biathlon).

Karkonosze pozostawiły niezatarty ślad na Olimpiadzie, ślad mocny jak odcisk stopy Yeti. To ważny moment dla milionów miłośników sportu. To prawdziwa reklama dla Karkonoszy, dla Czech!

Złote medale: Eva Samková, snowboardcross, Martina Šáblíková, łyżwiarstwo szybkie 5000 metrów.	Srebrne medale: Martina Šáblíková, łyżwiarstwo szybkie 3000 metrów, Ondřej Moravec, biathlon – 12,5 km, Gabriela Soukalová, biathlon – 12,5 km, Veronika Vítková, Gabriela Soukalová, Jaroslav Soukup, Ondřej Moravec, biathlonowa sztafeta mieszana	Brązowe medale: Jaroslav Soukup, biathlon – 10 km, Ondřej Moravec, biathlon – 15 km.
---	---	---

Historia narciarstwa

Książka o czasach i ludziach

Książka pt. „110 let našeho lyžování” („110 lat naszego narciarstwa”) ukazała się z okazji okrągłej rocznicy założenia Związku Narciarzy w Królestwie Czeskim (Svaz lyžařů v Království českém), pierwszego związku narciarskiego na świecie, który powstał 21 listopada 1903 roku w Karkonoszach, w Jabloncu nad Jizerou. Chcielibyśmy ją tu Państwu przedstawić.

Pavel Zelenka, dawny trener czechkiej reprezentacji Związku Narciarzy RCz w narciarstwie zjazdowym i współinicjator dzieła, w ten sposób opisał genezę książki: „Kiedy obchodzono 100. rocznicę powstania Związku Narciarzy, żadna książka się nie pojawiła. Byłoby szkoda nie wykorzystać okazji do wydania jej teraz. Dlatego w 2009 r. zwróciłem się do kilku kolegów, którzy kiedyś pisali do czasopisma „Lyžařství” („Narciarstwo”). Umówiliśmy się, kto czym się zajmie i od tej pory pilnie pracowaliśmy. Zaczęliśmy czytać materiały archiwalne, odwiedzać muzea, zwracać się do żyjących narciarzy lub ich rodzin. Również dzięki nim i ich domowym archiwom w książce mogły znaleźć się liczne ilustracje i zdjęcia”. Książka podzielona jest na rozdziały: „Průkopníci” („Pionierzy”) do r. 1903, „První na světě” („Pierwsi na świecie”) 1903–1916, „Na lyžích o medaile” („Na nartach o medale”) 1918–1939, „Temná léta

Strona tytułowa książki

válečná” („Ciemne lata wojny”) 1939–1945, „Cesta k velkému zlato” („Podróż do wielkiego złota”) 1945–1968, „Vrcholy i pady” („Szczyty i upadki”) 1968–1989, „Nová doba” („Nowy okres”) 1989–2013, „Fakta a statistika” („Fakty i statystyki”). Zespół autorów: Petr David, Karel Hampl, Stanislav Slavík i Aleš Suk, którzy współuczestniczyli w pisaniu tekstów, stworzył publikację, która następnie wydana została przez wydawnictwo Soukup & David z okazji 110. rocznicy narciarstwa zorganizowanego w naszym kraju. Z publikacji cytujemy: „(.) jest hołdem dla wielkich postaci i dla bezimiennych, wszystkich, którzy pomagali w tworzeniu tej historii. Opisuje nasz narciarski świat od pierwszych kroczków do czasów współczesnych. Oczywiście niemożliwością jest zawarcie w niej wszystkiego – przecież nie chodzi tylko o nagie fakty, ale też o indywidualne wspomnienia, zażrezenie do archiwów, poznanie fotografii. Część publikacji jest faktografia i informacja o wynikach”.

Jak na chwilę zostać zawodowym narciarzem?

Wystarczy wziąć udział w narciarskim projekcie „S ČT sport na vrchol” – „Z Telewizją Česká Sport na szczyt”. Zeszlatoroczna edycja odbyła się ponownie w Szpindlerowym Młynie. Eliminacje, obóz półfinałowy i wielki finał. Każdy narciarz-amator, który w lutym odwiedził ten znany ośrodek, żeby pojeździć na nartach, mógł wziąć udział w konkursie, gdzie do wygrania był pobyt na obozie dla narciarzy-zawodowców. Z własnym trenerem, serwisantami, masażystami. Kolejną nagrodą był start w mistrzostwach RCz w narciarstwie alpejskim, a trzecia – zażrezenie za kulisy Pucharu Świata. Nagrody, których nie da się kupić. „Niewiele trzeba było, żeby na sezon stać się narciarzem-zawodowcem. Wystarczyło w najkrótszym czasie pokonać bramki slalomu-giganta” – opisał drogę do sukcesu autor projektu i dyrektor wykonawczy kanału sportowego Telewizji Czechkiej (ČT sport), Jiří Ponikelský. Zwycięzcy z każdego dnia dostawali się na obóz treningowy, gdzie mogli zasmakować atmosfery przygotowań zawodowych narciarzy. Po półfinałowych zawodach pięć najlepszych kobiet i pięciu najlepszych mężczyzn znalazło się w finale. Zwycięzcy finału wygrali pobyt na zgrupowaniu z drużyną reprezentacji i poznali atmosferę zawodów Pucharu Świata.

„Szukamy utalentowanych dzieci. Nie chodzi tylko o odkrycie talentów,

Zdjęcie z zawodów

przedstawienie ich, ogłoszenie wyników i nagrodzenie. Pragniemy zadbać o ich dalszy rozwój. Wśród dzieci chcemy znaleźć takie, które mają warunki, zdolności do uprawiania narciarstwa alpejskiego, biegowego, czy do zupełnie innych sportów” – skomentował dziecięcą część konkursu moderator Petr Svěcený.

Miejmy nadzieję, że również w tym sezonie zimowym dziecięcy i dorośli amatorscy narciarze będą mieli możliwość zapoznania się w Karkonoszach z wielkim światem sportów zimowych.

Foto: archiwum ČT.

Zimowy spacerownik – spacery po polskich górach

Zimowe spacery i wycieczki po okolicach Jeleniej Góry nie muszą przypominać ekstremalnych ekspedycji. Pod jednym warunkiem: kondycję własną i rodziny dostosowujemy do warunków pogodowych, a podawany w przewodnikach czas przejścia trasy mnożymy co najmniej razy dwa. W naszym spacerowniku proponujemy zarówno trasy popularne, znane od lat, jak i te mniej uczęszczane. Każdy może wybrać coś dla siebie.

1 Spacer z Cieplic na Witoszę przez Sołtysią Górę

Wycieczkę najlepiej rozpocząć przy aptece Pod Koroną. Łatwo tutaj dojechać jedną z linii jeleniogórskiego MKZ lub PKS. Stąd należy wyruszyć wzdłuż ulicy Wolności w kierunku osiedla Widok i Malinnika. Dawno temu Malinnik był samodzielną miejscowością. Teraz jest to cieplicka dzielnica, w której, obok zachowanych przedwojennych willi i kamienic, zbudowano wiele współczesnych domów. Przez ulice Widok i Kasprzaka dochodzi się do Góry Sołtysiej (434 metry n.p.m.). Na jej szczycie znajdują się ruiny wieży widokowej zbudowanej w 1890 roku. W latach przedwojennych góra ta była celem spacerów cieplickich kuracjuszy. Teren był dobrze zagospodarowany, ze ścieżkami pieszymi i narciarskimi, a nawet drewnianą skocznią narciarską. Po wojnie miejsce to z każdym kolejnym rokiem było niszczone przez ludzi i przyrodę. Nie pomogła próba reaktywacji uroków Góry Sołtysiej przeprowadzona w latach 70. Zbudowano wtedy nawet wyciąg narciarski wraz z oświetleniem, ale szybko go rozkradziono. Współcześnie trudno dostrzec, gdzie znajdował się stok narciarski. Dziś na szczycie Sołtysiej Góry pozostały zewnętrzne mury dawnej wieży widokowej. Schody i taras widokowy przestały istnieć.

Kontynuując zimową wycieczkę, należy dojść do szlaku zielonego (ulicą Krośnieńską), prowadzącego do Stanisłowa. Po drodze możemy obejrzeć osiedle Słoneczna Dolina. Leży ono na granicy Jeleniej Góry i gminy Podgórzyn. Dalej idziemy szlakiem zielonym, aby przy kościele w Stanisławowie skręcić na Górę Witoszę, świetny punkt widokowy. Po drodze na Witoszę złapiemy oddech przy jaskiniach, które są dobrze opisane na tablicach. Wycieczka zajmie nam zimą około dwóch do trzech godzin.

3 Spacer do Perły Zachodu

Spacerowo-rowerowa ścieżka do „Perły Zachodu” to najpewniejszy kierunek zimowych spacerów rodzinnych z Jeleniej Góry. O tej porze roku trasa zdominowana jest przez piechurów, zatem bezpieczna i urokliwa w zimowej szacie. Popularność jej sprawia, że nawet przy intensywnych opadach śniegu, możemy liczyć na wydeptaną drożkę. Spacerowiczów, którzy mają odrobinę więcej czasu i dobre zimowe buty, namawiamy, na starcie, na krótki wypad z właściwej trasy na punkt widokowy na Wzgórzu Krzywoustego. Odręmontowaną w 2009 roku wieżę – popularnie zwaną „Grzybkiem” – z której można podziwiać Jelenią Górę i okolice, widać z daleka. Licząca 22 metry wysokości, zakończona hełmem wieża stała w tym miejscu w 1911 roku. Fundusze na jej budowę zbierano przez 20 lat. Niestety zimą wieża ze względów bezpieczeństwa jest zamknięta. Czterokilometrowa trasa wzdłuż koryta rzeki Bóbr jest przystosowana dla osób starszych, mniej sprawnych. Obietnica ciepłej herbaty i posiłku w Gościńcu „Perła Zachodu” to wystarczająca pokusa do wyjścia z domu zimową porą. Już sam obiekt PTTK z 85-letnią tradycją jest wart odwiedzenia. Przełom Bobru pomiędzy Jelenią Górą a Siedlęcinem jest wyjątkowo atrakcyjny. Skaliste brzegi dochodzą do 20 metrów wysokości. Na końcu spaceru, przy gościńcu, widok ze stromego urwiska na Jezioro Modre robi wrażenie na wszystkich. W XVIII wieku spacer przez Borowy Jar należał do kultowych szlaków. Zgodnie z modą na klasyczne motywy pobliskie wzgórze Siodło zamieniono na romantyczny „Ogród Muz”. Do dziś skałka na szczycie nosi nazwę Uranii. Zimą proponujemy jednak zrezygnować z penetracji okolicznych wzniesień. Bezpieczniejszy jest grzeciwny spacer żółtym szlakiem, tzw. „Szlakiem Dolnym”. Nie przegapcie „dobrego źródła”!

www.perlazachodu.eu

2 Wizyta w kotle lodowcowym

Jednym z najpiękniejszych miejsc na weekendową wizytę w Karkonoszach są kotły lodowcowe. Do Czarnego Kotła Jagniątkowskiego dotrzeć można niebieskim szlakiem, zwanym Koralową Ścieżką z najwyższej położonej dzielnicy Jeleniej Góry – Jagniątkowa. Nad kotłem na Drodze Przyjaźni znajduje się wiele ciekawych punktów widokowych – Czeskie Kamienie (1416 m n.p.m.) i Śląskie Kamienie (1413 m n.p.m.), które są jednocześnie najwyższe położonymi punktami miasta.

4 Zimowy szturm na Zamek Chojnik

Z Sobieszowa na Chojnik zimą najlepiej wędrować szlakiem czerwonym. Czarny szlak, wiodący przez Zbojeckie Skały, w takich warunkach może być niebezpieczny. Z Przesieki i Jagniątkowa doprowadzi nas tam szlak zielony. Dla jeleniogórzan wyprawa na zamek Chojnik brzmi jak powtórka nudnej lekcji. „Tyle razy już to zaliczaliśmy” – ktoś powie. Ale tak być nie musi. Wielu jeleniogórzan w te rejony zapuszcza się właśnie o tej porze roku, kiedy zamiast wycieczek szkolnych, spotkać można... muflony. Proponujemy wycieczkę przyrodniczą w poszukiwaniu tropów muflona. Kilkanaście sztuk tych zwierząt żyje pomiędzy Sobieszowem a Michałowicami (w okolicach Chojnika i Żaru). Muflon to owca górską. Początki jego historii w Karkonoszach sięgają 100 lat wstecz, kiedy to sprowadzono muflony z Korsyki i Sardynii. Samiec muflona posiada rogi, których nie zrzuca na zimę, a rosną przez całe życie zwierzęcia. Kiedy spadnie śnieg, warto pokusić się o odszukanie tropów muflona. Zwierzęta źle sobie radzą w kopnym śniegu. Zima jest dla nich trudnym okresem. Jeśli będziemy mieli szczęście i uda nam się sfotografować muflony, pamiętajmy o tym, aby ich nie straszyć. Po wejściu na samą górę, podziwiać można wspaniałe widoki. Zimowa panorama Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej, a nawet Gór Izerskich, Kaczawskich i Rudaw Janowickich najpiękniejsza jest w słoneczny dzień. Bufet na Zamku Chojnik czynny jest cały rok.

www.chojnik.pl

5 Malownicze Śnieżne Kotły

Kotły polodowcowe w zachodniej części Karkonoszy (Śląski Grzbiet) między Wielkim Szysakiem (1509 m n.p.m.) a Łabskim Szczytem (1471 m n.p.m.). Zbudowane z granitu karkonoskiego. W całości leżą na terenie Karkonoskiego Parku Narodowego, tworząc rezerwat ścisły. Mały Śnieżny Kocioł o długości ok. 550 m, szerokości ok. 400 m i głębokości ok. 300 m, oddzielony jest od Wielkiego (długość ok. 800 m, szerokość ok. 600 m, głębokość ok. 300 m) skalistą Grzędą. Wysokość ścian Wielkiego Śnieżnego Kotła sięga ponad 100 m, natomiast Małego Śnieżnego Kotła ok. 80 m. Na dnie okresowo wysychające jeziora polodowcowe o nazwie Śnieżne Stawki i kilka młak. Śnieżne Kotły są doskonałym przykładem występowania alpejskiego krajobrazu w Karkonoszach. Od północy Kotły zamknięte są wałami moren około 15 m wysokości. Nad krawędzią usytuowana jest telewizyjna stacja przekątnikowa, będąca niegdyś schroniskiem. Obok grupa skalna o nazwie Czarcia Ambona. W 1933 uznano je za rezerwat przyrody. Po utworzeniu Karkonoskiego Parku Narodowego stały się rezerwatem ścisłym. Śnieżne Kotły to doskonały punkt widokowy, z którego roztacza się panorama Karkonoszy, Gór Izerskich, Gór Kaczawskich, Rudaw Janowickich i Kotliny Jeleniogórskiej. Przy dobrej pogodzie widać Ślężę na Przedgórzu Sudeckim.

Termy Cieplickie – więcej niż aquapark

i autobusów. Termy Cieplickie są idealnym miejscem do odpoczynku dla rodziny z dziećmi. Czynne codziennie od godz. 6.00 do 23.00.

Więcej informacji znaleźć można na www.termycieplickie.pl

Na narty do Cieplic i w okolice

Około 20 km od Cieplic znajduje się wiele tras zjazdowych i biegowych, o różnicowanym poziomie trudności. Największe ośrodki narciarskie to Karpacz (ponad 20 tras zjazdowych), Szklarska Poręba (kompleks narciarski Skiarena-Szrenica), Jakuszyce (Ośrodek Narciarstwa Biegowego i Biathlonu), Dziwiszów (Mikrostacja Sportów Zimowych Łysa Góra) oraz czeski Harrachov.

Mikrostacja Sportów Letnich i Zimowych Łysa Góra – Dziwiszów

Funkcjonują tu dwie nartostrady (każda o długości 1 km), oświetlone i sztucznie naśnieżane. Do dyspozycji narciarzy jest pięć wyciągów. Czynna jest wypożyczalnia nart i serwis narciarski. W Reniferowej Chatce jest kącik zabaw dla dzieci. Droga dojazdowa z Przełęczy Widok kończy się

dużym, łatwo dostępnym parkingiem.

Nowością w tym sezonie jest wytyczenie trasy biegowej. Będzie to pętla o długości 3,5 km, w dolnych partiach masywu Łysej Góry. Jej otwarcie będzie zależało od wystarczającej ilości śniegu – aktualne informacje na stronie internetowej

www.aesculap.com.pl

Miłośnicy nart biegowych i rolek mają do dyspozycji pod Chojnikiem trasę o szerokości 3 m (momentami węższą), z nawierzchnią typu Terra-Way i asfaltobetonem. Trasa włącza się do sieci szlaków ponad 30-kilometrowej długości, zlokalizowanych w obszarze Karkonoskiego Parku Narodowego i Nadleśnictwa Szklarska Poręba. Zimą planowane jest jej naśnieżanie i wyznaczenie śladu do nart biegowych. Pętla w Sobieszowie nie należy do najłatwiejszych, ale idealnie nadaje się do nauki narciarstwa biegowego. Jest dostępna bezpłatnie. Są tu podbiegi, ostry

zakręt, jest odcinek prostej.

Uzdrowisko Cieplice zaprasza przez cały rok. Oferta obejmuje m.in. pobyty wczasowe, narciarskie (Termy&SKI), zdrowotne, lecznicze, okulistyczne, w ramach programu „Zdrowie dla seniora”, a także pobyty SPA oraz świąteczno-noworoczne z balem sylwestrowym w przepięknej historycznej sali balowej ośrodka Edward.

www.uzdrowisko-cieplice.pl

▶ Jeżów Sudecki

Jeżów Sudecki położony jest w południowo-wschodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie jeleniogórskim, w gminie Jeżów Sudecki. Wieś licząca około 1800 mieszkańców leży na pograniczu Gór Kaczawskich i Kotliny Jeleniogórskiej. Niedaleko znajdują się szlaki turystyczne, na których można odsapnąć od gwaru miejskiego i podziwiać piękną przyrodę. Góra Szybowcowa wznosi się na wysokość 561 m n.p.m. Na jej szczycie znajduje się lotnisko. Zbocza góry ze względu na świetne warunki wietrzne stanowią idealne tereny do uprawiania szybownictwa, spadochroniarstwa, paralotniarstwa

i paraglajdingu. Ze szczytu rozciąga się wspaniały widok na Kotlinę Jeleniogórską i otaczające ją pasma górskie: Karkonosze, Rudawy Janowickie, Góry Izerskie oraz Góry Kaczawskie.

Na terenie gminy Jeżów Sudecki znajdziemy też ośrodek sportów zimowych i letnich. Stoki narciarskie Łysej Góry znajdują się w Górach Kaczawskich, których grzbiety zamykają od północy Kotlinę Jeleniogórską. Do najwyższych szczytów tych gór zalicza się: Baraniec (718 m), Skopiec (724 m), Około (721 m), a także Łysą Górę (708 m).

www.jezowsudecki.pl

▶ Karpacz

Karpacz to piękna górską miejscowość turystyczna leżąca na wysokości od 480 do 900 m n.p.m. w Karkonoszach u podnóża Śnieżki (1602 m n.p.m.) w południowo-zachodniej części Polski, w województwie dolnośląskim. W uprawianiu sportów zimowych pomoże kolejka linowa na Kopę oraz kolejka Doppelmayr Białe Jar. Wypróbować też można mierzący 800 metrów tor bobslejowy Alpine Coaster, tor pontonowy

– snowtubing, wypożyczyć rakiety śnieżne i pod opieką przewodnika ruszyć na szlak, przejechać się skuterem śnieżnym, skorzystać z oferty parku linowego Tarzan, pojeździć na sztucznym lodowisku. Na wysokości 885 m n.p.m. znajdziemy mierzące 2,5 km narciarski szlak biegowy z homologacją FIS – U. Jest to jedna z piękniejszych tras biegowych w Europie.

www.karpacz.pl

▶ Piechowice

Piechowice to gmina miejska w powiecie jeleniogórskim, w województwie dolnośląskim, licząca ok. 6 565 mieszkańców. Leżą nad Kamienną (lewy dopływ Bobry, będącego dopływem Odry) oraz jej uchodzącym w Piechowicach dopływem –

Małą Kamienną. Miasto położone jest na wysokości 360–480 m n.p.m., a jego granica administracyjna sięga aż do wysokości 1509 m n.p.m. (drugi co do wielkości szczyt Karkonoszy – Wielki Szyzak oraz Śnieżne Kotły).

www.piechowice.pl

Narciarstwo zjazdowe w polskich Karkonoszach

Choć niektórzy polscy narciarze zjazdowi jeżdżą na narty na czeską stronę, to również po stronie polskiej jest co podziwiać, a gdzie jeździć mają nawet ci bardzo wymagający.

Szklarska Poręba – SkiArena Szrenice

- Największy ośrodek narciarski w Polsce
- Najbardziej stroma nartostrada – FIS Ściana
- Najdłuższa nartostrada Łolobrygida – ponad 4400 metrów
- Najdłuższa kolejka linowa w Polsce jest na Szrenicę – 1.362 m n.p.m.
- Ośrodek sportów zimowych Babiniec z małymi wyciagami

www.sudetylift.com.pl

Karpacz – Kompleks narciarski Śnieżka

- Wyciąg na Kopę (1377 m n.p.m.)
- Skocznia Orlinek
- Ścieżka saneczkowo-bobslejowa, sztucznie naśnieżana, umożliwia treningi saneczkarskie i bobslejowe
- Lodowiska przy ul. Wilczej i przy ul. Olimpijskiej

www.kopa.com.pl

Dziwiszów – Łysa Góra AESCULAP i Jelenia Góra

- Przyjemny ośrodek dla całych rodzin i dla początkujących
- Wyciągi 900, 700, 300 i 100 metrów
- Trzy około kilometrowe trasy zjazdowe Sztucznie naśnieżane

www.aesculap.com.pl

Mniejsze ośrodki narciarskie

- trasy wokół uzdrowiska Świeradów-Zdrój, Strużnica, Zachełmie, Borowice, Sosnowka Górna, Przesieka

▶ Stara Kamienica

Gmina Stara Kamienica znajduje się w Powiecie Jeleniogórskim, w województwie dolnośląskim. Ma około 1250 mieszkańców. Malownicza okolica i odległość od dużych miast Kotliny Jeleniogórskiej umożliwiają długie spacery po pustych prawie

szlakach na granicy Gór Izerskich, Kotliny Jeleniogórskiej i Parku Krajobrazowego Doliny Bobru. Stara Kamienica położona jest nad rzeką Kamienicą na wysokości około 350–390 m n.p.m.

www.starakamienica.pl

▶ Szklarska Poręba

Dobrze trafiłeś! Nie ważne czy jesteś świetnym narciarzem, czy dopiero próbujesz jazdy. U nas znajdziesz łagodne stoki dla nowicjuszy i strome trasy dla najbardziej wyrafinowanych narciarzy! Szklarska Poręba jest największym ośrodkiem narciarskim w polskich

Karkonoszach i jednym z największych w Sudetach. Amatorzy białego szaleństwa mają do dyspozycji prawie 15 km tras i 20 wyciągów narciarskich oraz linowych kolei krzesełkowych. Większość jest na stokach górującej nad miastem Szrenicy.

www.szklarskaporeba.pl

▶ Kowary

Kowary leżą w południowo-wschodniej części Kotliny Jeleniogórskiej u podnóża Karkonoszy i Rudaw Janowickich, na skrzyżowaniu dawnych traktów handlowych.

Zjazd saniami rogatymi

Zimowe zjazdy na saniach rogatych to rozrywka dostępna przede wszystkim w Kowarach. Od 13 lat ożywa tu tradycja zabaw, której już prawie 200 lat temu oddawała się w Karkonoszach miejscowa elita, zamożni kuracjusze i turyści. Emocje związane ze zjazdami saniami rogatymi nie polegają tylko na podziwianiu pięknych górskich widoków. Relaksacyjne zjazdy zmieniają się często w szalone wyścigi krętymi, leśnymi ścieżkami. W 2015 odbędzie się w Kowarach po raz czternasty impreza pn. „Międzynarodowy Zjazd Saniami Rogatymi”. Zjazdom towarzyszą stroje z epoki, występy artystyczne i rozmaite konkursy zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych. Do pokonania uczestnicy mają przygotowaną trasę w dół leśnym duktem do części Kowar – Podgórze. Jak w przeszłości, tak i teraz miłośnicy sań rogatych znajdą w Kowarach moc atrakcji i na pewno długo nie zapomną uczestnictwa w tej niezwykłej, jedynej w swoim rodzaju imprezie. Wszystkich, którzy chcą przejechać się naszym „śnieżnym wehikułem czasu” zapraszamy zimą do Kowar!

www.kowary.pl

Spokój na łonie natury – Przełęcz Okraj

Przełęcz Okraj oddalona jest od Kowar o 12 km. Położona jest na wysokości 1046 m n.p.m. Oddziela Kowarski Grzbiet od Grzbietu Lasockiego. Na górze znajduje się najwyższe położone w naszym kraju drogowe przejście graniczne do Czech (Przełęcz Okraj – Pomezni Boudy). Okraj to również ważny węzeł szlaków turystyki pieszej i rowerowej, a w zimie są tu wyjątkowe warunki do uprawiania narciarstwa biegowego i zjazdowego. Z pewnością Okraj to dobra baza wypadowa do wycieczek w czeskie i polskie Karkonosze. Wytyczone trasy spacerowe pozwalają nacieszyć oko przepięknymi panoramami polsko-czeskiego pogranicza. Największą zaletą tej części Karkonoszy jest jednak spokój i czystość środowiska, które doceni każdy gość.

▶ Podgórzyn

Gmina leży u samych podnóży Karkonoszy, w południowej części Kotliny Jeleniogórskiej, a na jej terenie znajdują się wybitne karkonoskie szczyty, takie jak Smogornia – 1489 m n.p.m., Mały Szyzak – 1435 m n.p.m. i Tępy Szczyt – 1387 m n.p.m. W jej skład wchodzi dziesięć malowniczych miejscowości. Różnorodność ukształtowanie terenu, urozmaicony krajobraz naturalny z dużym udziałem lasów i stawów, unikalne walory widokowe, cisza i spokój, bogactwo atrakcji turystycznych, ofert kulturalnych i sportowych oraz liczne szlaki turystyczne o różnym stopniu trudności, to propozycja idealna dla każdego turysty.

Popołudniowy spacer

Trasa spaceru przebiega bocznymi ścieżkami w okolicach miejscowości Podgórzyn, Zachełmia i Przesieki. Ażutem trasy są piękne widoki na szczyty Karkonoszy i Kotlinę Jeleniogórską. Wycieczka zatacza okrąg, więc można ją zacząć w dowolnym miejscu. Przebieg trasy: Podgórzyn Górny („Pod Skałką”) – Dolina Czerwienia – DW Maria – DW Zielona Gospoda – Markus – Przełęcz Zachełmska – Wiśniowy Sad – Skalna Brama – czarnym szlakiem do Podgórzyna – Dolina Czerwienia – „Pod Skałką”.

Trasa narciarska w Przesiece

Początek trasy w Przesiece – ul. Dolina

Czerwienia – początek „Drogi pod Reglami” (żółty szlak turystyczny w kierunku Jagniątkowa).

Drogą Sudecką na nartach

Niedługa, ale za to urozmaicona trasa dla narciarzy biegowych wiedzie leśnymi drogami nad Przesieką. Prawie na całej długości trasy są zazwyczaj ślady po skuterach śnieżnych lub innych biegaczach. Wycieczka nie należy więc do zupełnie dzikich, ale stanowi dobry trening przed wyjściem w całkowicie nieprzygotowany teren. Ma ok. 12 km i prowadzi: Przesieka („Kurosiówka”) – punkt poboru wody dla Przesieki – szlak żółty do Borowic – Droga

Sudecka – szlak niebieski do Przesieki – „Kaliniec”.

Dla morsów

Zimowa zabawa pod Wodospadem Podgórze, trzecim co do wielkości wodospadem polskich Karkonoszy. Przyciąga morsów z całej Polski. Wśród przybyłych gości przechadza się Duch Gór, opowiadając karkonoskie legendy i zachęcając jednocześnie do smakowania regionalnych przysmaków i zakupu rękodzieł artystycznych.

www.podgorzyn.pl

Dzięki wielu ochotnikom i pracownikom karkonoskich kompleksów narciarskich Karkonosze są połączone regularnie przygotowywanymi i utrzymywanymi w przejezdnym stanie – w zależności od warunków śniegowych – narciarskimi trasami biegowymi. Wspólne starania odbywają się pod egidą projektu nazwanego „Karkonosze – raj narciarstwa biegowego”.

Od roku 2000 podczas każdego sezonu zimowego przy współudziale praktycznie wszystkich kompleksów narciarskich, klubów narciarskich, a także niektórych miast i gmin wiejskich przygotowywanych jest kilkaset kilometrów wzajemnie powiązanych i oznakowanych narciarskich tras biegowych, z których korzystać mogą mieszkańcy oraz odwiedzający góry turyści.

Przez całe Karkonosze, od Harrachova aż do Žacléřa, prowadzi osiowa, mająca 71 kilometrów długości Magistrała Karkonoska.

Powiązanych jest z nią ponad 500 kilometrów tras lokalnych – prostych odcinków i tras okrężnych.

Trasy narciarskie ze wspaniałymi widokami na Karkonosze znaleźć można nie tylko w centrum, w górach, ale też na terenach podgórskich. Trasy podgórskie zaprowadzić mogą w miejsca mniej znane i uczęszczane, a więc niejako mniej odkryte i bardziej tajemnicze.

Karkonosze – raj narciarstwa biegowego

• Nowe trasy biegówkowe • Ślad zakłada się pod warunkiem zaistnienia odpowiednich warunków pogodowych

Na prośbę Związku Miast i Wsi Karkonosze, który jest organizatorem i koordynatorem projektu, oraz dzięki dofinansowaniu przez fundację Nadace ČEZ, projekt „Karkonosze – raj narciarstwa biegowego” rozbudowany został o kolejnych siedem tras. Dzięki temu miłośnicy narciarstwa biegowego mogą cieszyć się z nowych tras nawiązujących do tras już przygotowywanych, istniejących dłużej.

- Dolní Dvůr – Vápenice, 2 km
- Skiareál Luisino údolí (górną stacją wyciągu) – Hřibecí Boudy – Husí potok – Sluneční stráň, 5 km

- Rýchorský kříž – Sněžné Domky – Pod Dvorským lesem – Babí, 5 km
- odbicie Lahrovy Boudy – Zadní Rennerovky – Dvorská bouda, 2,5 km
- Růžohorky – Janovy Boudy – Spálený mlýn – Malá Úpa – kościół, 7,5 km
- wokoło wzgórza Kraví hora, 2,5 km
- Horní Albeřice (lokalnie przygotowana trasa koło kamieniołomu)

Narciarze biegowi mogą korzystać z niektórych dróg zaopatrzeniowych, nie zawsze jednak są one odpowiednio przygotowane w zimie.

- Luční bouda – Výrovka – Pec pod Sněžkou,
- Výrovka – Chalupa Na Rozcestí – byle

Klínové boudy,

- Labská bouda – wejście na Magistrałę Karkonoską

„W ten sposób ofertę poszerzono o kolejne możliwości, uprawianie popularnego sportu zostało uatrakcyjnione i umożliwiony jest wstęp w nowe miejsca. Trasy nawiązują do siebie i uzupełniają te już istniejące. Ponadto nie ingerują w strefę najściślejszej ochrony Karkonoskiego Parku Narodowego (Výrovka – Bufet – Dvorská – strefa ścisłej ochrony), odpowiadają zapisom Planu Ochrony Karkonoskiego Parku Narodowego i jego Otuliny (2012–2020).

W przypadku przygotowywania

tras przy użyciu odpowiedniego sprzętu i pod warunkiem dostatecznie grubej pokrywy śnieżnej działania te nie mają negatywnego wpływu na środowisko naturalne Parku ani na chronione elementy Specjalnego obszaru ochrony siedlisk Karkonosze czy Obszaru specjalnej ochrony ptaków Karkonosze” – stwierdził Pavel Klapuš ze Związku Karkonosze.

„W czasie swojego istnienia projekt udowodnił, że jest korzystny dla ochrony przyrody Karkonoskiego Parku Narodowego. Większość narciarzy biegowych korzysta z tras” – powiedział Jan Hřebačka, dyrektor czeskiego Karkonoskiego

Parku Narodowego. „Dzięki temu w zimie Karkonosze podzielone są na obszary, w których można odpoczywać aktywnie, i na obszary spokojne, gdzie zwierzętom nie przeszkadza zbyt duża liczba turystów” – dodał.

Aktualne informacje i propozycje wycieczek na:

www.krkonose.eu/cs/lyzarsky-raj
i www.bilestopy.cz

Zimowa widokówka – fenomen swoich czasów

Dawne fotografie reklamowe tchną spokojem i zadowoleniem z zimowego spaceru, pokazują zachwyt z jazdy na nartach i radość z saneczkowania.

W latach 80. XIX wieku powstaje turystyka zorganizowana. To nie przypadek. Wzrasta wtedy znaczenie warstw średnich, ich członkowie mają czas i pieniądze i korzystają z jednego i drugiego. Jest to też okres, kiedy kończona jest budowa sieci kolejowej. Pociągi poprawiają komfort podróżowania – mają toalety, są ogrzewane. Podróż z Pragi w Karkonosze nie jest już udręką, lecz wręcz odwrotnie – staje się miłym i popularnym wydarzeniem towarzyskim. W pociągu nawiązywane są nowe znajomości, ludzie dobierają się w grupy, w których następnie spędzają przyjemne chwile w górach. Kontakt z przyrodą ich wzbogaca, edukuje.

Widokówki mówią wiele o tamtych czasach. O tym, jak wyglądało dawniej dane miejsce. Przyglądając się starym pocztówkom zauważymy, że tekstem pokryta była zarówno tylna, jak i przednia strona, co łącznie dawało niezłą długość list. W listach takich najczęściej przeczytać możemy o euforii, którą autor przeżywał będąc w Karkonoszach. Nie zawsze jednak wrażenia są pozytywne. Dawniej typowy szlak turystyczny nie był krótszy niż 40 kilometrów. Wielu niewytrenowanych turystów doprowadzało się do skrajnego zmęczenia. Mieli zmęczone, poobcierane nogi. Wszystko ich bolało. Często w posyłanych pocztówkach opisywano też zwykłe życie. Dziś archiwalia te stanowią dla nas źródło poznania w kolorach ówczesnych czasów.

Na początku wszystkiego było jednak – powiedzmy – piętnastu czy szesnastu ludzi, którzy pod wpływem miejscowego nauczyciela Jana Buchara założyli w Karkonoszach towarzystwo, pod którego egidą budowano szlaki, publikowano informacje, przewodniki. Chcieli sprowadzić w Karkonosze ludzi. Do tego w latach 1889–1890 dołączyła turystyka zimowa. Jak na zawołanie pojawiły się w Karkonoszach narty. Narciarstwo stało się najbardziej masowym sportem w Czechach.

Biegówki po polskiej stronie gór

Odpowiednie warunki klimatyczne i pogodowe, porównywalne z ośrodkami alpejskimi, również w polskich Karkonoszach i Górach Izerskich umożliwiają utrzymanie się śniegu aż do wiosny.

- Początkującym polecamy trasę z Polany Jakuszyckiej na Orle.
- Niedaleko Kowar miłośnicy

narciarstwa biegowego korzystać mogą z tras wiodących po zboczach Wołowej Góry, w rejonie Podgórze

i Przełęczy Okraj. Ponad 25 km oznakowanych i odpowiednio przygotowanych tras o różnym stopniu trudności zaspokoili nawet najbardziej wymagających narciarzy.

- Jakuszyce w Szklarskiej Porębie mają tereny, na których śnieg leży od października do późnej wiosny.

To idealne warunki to uprawiania narciarstwa biegowego.

- Co roku w marcu w Szklarskiej Porębie odbywa się wielkie święto narciarzy klasycznych – Bieg Piastów, organizowane przez Stowarzyszenie Bieg Piastów. Bieg Piastów jest członkiem WORLDLOPPET (Worldloppet Ski Federation) – Światowej Ligi Biegów

Długodystansowych. Narciarskie trasy biegowe mają długość około 150 km i różny stopień trudności. Połączone są z trasami czeskimi, razem mierząc ok. 200 km. Po skończeniu sezonu zimowego służą rowerzystom.

W owym czasie widokówki i diapozytywy miały swoje ekskluzywne miejsce. Ich wydawanie uzależnione było od zainteresowania, a to było ogromne. Na pocztówkach możemy znaleźć ówczesną modę narciarską, humorystyczne momenty i scenki, wielkie postaci sportu, wnętrza schronisk i bud górskich. Wiele widokówek i diapozytów było kolorowanych. Kolory mieszane i naniesione były tak, że czasem ma się wrażenie, że fotografia jest kolorowa. Czasem w pośpiechu popełniano przy kołowaniu błędy – świadczy o tym na przykład widokówka z Jilemnic, na której przedstawiony jest pokryty śniegiem rynek, a z tyłu za nim wznosi się pomalowana na zielono lipa...

Turystyka jest ogromnym darem z nieba dla biednych górali. Góry zaczynają się stopniowo, ale nieustannie zmieniać. Pod wpływem kultury alpejskiej powstają gościeńce i schroniska. Rodzi się fundament komfortu, który dziś znamy z wizyt w Karkonoszach. Turystyka dynamicznie rozwija się.

Widokówki i diapozytywy były też wspaniałą promocją. Sam propagator turystyki w Karkonoszach, Jan Buchar, miał 800 kolorowanych diapozytów. Wygłaszał w Pradze odczyty, które cieszyły się popularnością i miały wielu słuchaczy. W ten sposób widokówki i diapozytywy uważane były, oprócz osobistego polecenia, które na słuchacza robiło oczywiście największe wrażenie i traktowane było jako zaproszenie w Karkonosze, za drugi co do efektywności sposób promowania tych miejsc.

opracowano na podstawie wypowiedzi dr. Jana Luštínca, dyrektora Muzeum Karkonoskiego w Jilemnicach i Jiříego Loudy, historyka w czeskim Karkonoskim Parku Narodowym

Karkonosze i narty to oczywiste połączenie

Dla porannej przejażdżki po Karkonoszach warto wcześniej wstać. Kiedy potem, chętni wrażeń i gotowi na ruch na świeżym powietrzu, staniemy na przypominającej sztruks powierzchni stoku, nie powinniśmy od razu zjeżdżać w dół. Rozejrzyjmy się wokół. Poranne piersiach. A o ile będziemy mieli szczęście i pogoda będzie nam sprzyjać, będziemy mieli Zacerpnijmy pełną piersią zimne, poranne powietrze. Wykorzystajmy pierwsze, promyki słońca, odbijające się od naprzeciwległego stoku. Cieszymy się na rozpoczynający dzień.

Życzymy sobie wszyscy w górach jak najwięcej.

1.

Kompleks sportowy Harrachov

- Killkudniowe i punktowe karnety na Skiregion (Harrachov, Rokytnice nad Jizerou, Paseky nad Jizerou, Rejdic, Příchovice)
- Parkowanie tuż koło wyciągu
- Wspólne karnety obowiązujące dla kompleksów Amálka i Zákoutí
- Skocznie narciarskie

www.skiareal.com
www.skiareal-harrachov.cz

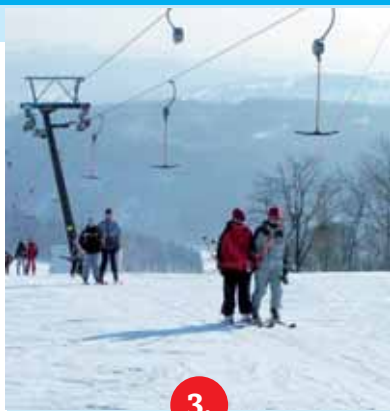

2.

Rokytnice nad Jizerou (Horní Domky – Studenov)

- Skiregion Rokytnice składa się ze Spartak Rokytnice, a. s., Skiservis Udatný, skiareál Pařez, skiareál Modrá Hvězda, skiareál Bahýnka
- Najdłuższe nartostrady w Czechach
- Park dziecięcy z ruchomym chodnikiem, snowpark
- Parkingi centralne w Rokytnicach nad Jizerou P2 – P4 są bezpłatne

www.skiareal-rokytnice.cz

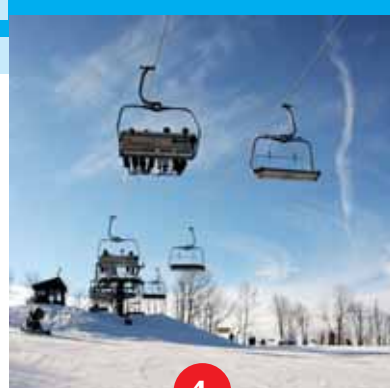

3.

Skiareál Paseky nad Jizerou

- Kompleks narciarski na rozległych zboczach Hořenska
- Bogaty wybór miejsc do jeżdżenia
- Korzystne karnety dla rodzin
- Snowpark z przeszkodami
- Parkowanie tuż koło wyciągu

www.paseky.cz
www.pizar.cz

4.

Vitkovice v Krkonoších – Skiareál Aldrov

- Na karnety Golden Pass można jeździć we wszystkich kompleksach narciarskich
- Parkowanie i skibus na trasie Jilemnice – Vitkovice – Horní Mísečky gratis
- Snowpark
- Szkoła i szkołka narciarska

www.vitkovicevkrk.cz
www.skialdrov.cz

5.

Ski areál Benecko

- Spokojny ośrodek narciarski idealny dla rodzin z dziećmi
- Ciekawe położenie z pięknymi widokami
- Ruchomy chodnik i snowpark
- Snowtubing w cenie skipasu
- Wyciąg dziecięcy w kompleksie narciarskim Zvon gratis

www.benecko.info

10.

Skiareál Strážné

- Ośrodek narciarski sześć kilometrów od Vrchlabí
- Trasy zjazdowe wszystkich stopni trudności
- Wyciąg dla dzieci i łagodna ośła łączka
- Snowtubing i freestyle snowpark
- Skibus na terenie gminy gratis

www.strazne.cz

11.

skiResort ČERNÁ HORA – PEC

- SkiPas – wspólny karnet dla pięciu kompleksów narciarskich
- TopPas – sześciodniowy skipas resortu z jazdami nocą
- SkiBus – system przewożenia narciarzy między kompleksami
- Ski Tour – trasa łącząca Černą horę i Pec pod Sněžką
- Ski Relax – zaplecze relaksacyjne koło Černohorského Expressu

www.skiResort.cz

12.

SkiResort ČERNÁ HORA – PEC Černá hora (Janské Lázně)

- Černohorská trasa saneczkarska
- Najdłuższe nartostrady w Czechach
- Jazdy nocą – Protěž
- Gastronomia, zaplecze

www.skiResort.cz

13.

SkiResort ČERNÁ HORA – PEC Pec pod Sněžkou

- Punkt wypadowy na Sněžkę
- Fun Park w górnej części nartostrady Javor
- Jazdy nocą – Javor
- Slalomowa trasa z pomiarem czasu
- Dla wytrawnych narciarzy trasa czarna na Hnědým vrchu

www.skiResort.cz

14.

SkiResort ČERNÁ HORA – PEC Černý Důl

- Szerokie nartostrady dla wytrawnych narciarzy
- Jazda też dla początkujących
- Tuż obok szkołka narciarska dla dzieci
- Nowocześnie wyposażony KIDpark z ruchomym chodnikiem
- Gastronomia, zaplecze

www.skiResort.cz

Asocjacja Ośrodków Górskich RCz

Gestorzy ośrodków górskich w Republice Czeskiej połączyli siły i założyli nowy związek – Asocjację Ośrodków Górskich RCz (Asociace horských středisek České republiky, AHS ČR).

Nowy związek powstał w październiku 2013 roku. Swoim członkom oferuje przede wszystkim możliwości wspólnego rozwiązywania problemów, które hamują rozwój ośrodków górskich. Jego celem jest dążenie do wytworzenia jak najlepszych warunków dla rozwoju turystyki i narciarstwa w czeskich górach.

AHS ČR broni interesów swoich

członków w zakresie tworzenia przepisów prawnych, pomaga przy promocji ośrodków górskich i usług przez nie świadczonych, zleca analizy i opracowania w zakresie funkcjonowania ośrodków górskich. Współpracuje także z dostawcami technologii górskich i urzędzeń.

Wśród organizacji członkowskich AHS ČR, które stanowią większość rynku w RCz, znajdziemy też

karkonoskie kompleksy narciarskie – na przykład Skiareál Špindlerův Mlýn czy SkiResort Černá hora – Pec.

Do ważnych osiągnięć wieńczących dotychczasowe działania należy przede wszystkim opracowanie analizy o działalności i korzyściach płynących z działalności ośrodków górskich w RCz, która zaprezentowana została na dwóch dużych konferencjach.

Dzięki pozyskanym w ten sposób informacjom udaje się pozyskiwanie wsparcia na przykład na promocję czeskich gór. Stopniowo dochodzi do pozytywnego rozwoju, również w kwestiach prawnych. Stowarzyszanie się ośrodków górskich ma swoje pozytywne efekty również w postaci ściślejszej współpracy, co było widoczne na przykład w projekcie „Czech Skipass” – wspólnym

całosezonowym karnecie, który jest ważny w 14 różnych ośrodkach w całych Czechach.

„Chcemy, żeby pobyt w czeskich górach był dla wszystkich jak najprzyjemniejszy. Potrzebujemy do tego jednak wspólnie stworzyć odpowiednie warunki”.

Libor Knot, dyrektor AHS

www.krkonose.eu

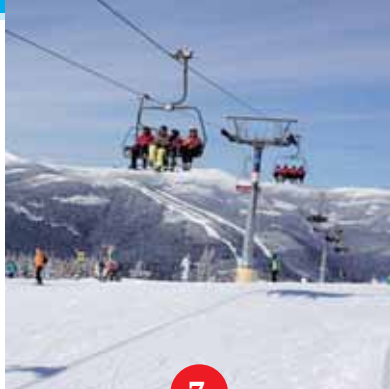

6.

Vysoké nad Jizerou – Šachtý

- Nowoczesny par dziecięcy
- Snowtubing
- Piękne widoki na Karkonosze

www.skisachty.cz

7.

Skiareál Špindlerův Mlýn

- Poszerzona nartostrada na Medvědinie
- Więcej sieci zabezpieczających na trasach zjazdowych
- Nowoczesne restauracje
- Parkowanie i skibus gratis
- Snowparki w Svatym Petrze, Hromovce i ośrodku Horní Mísečky

www.skiareal.cz

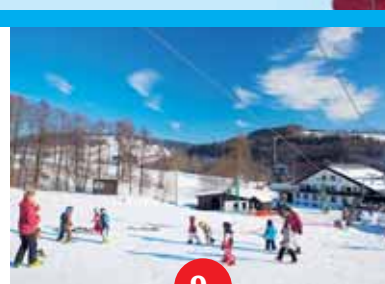

8.

SKI areál Herlíkovice i Bubákov

- Nowoczesny park dziecięcy z ruchomym chodnikiem
- Snow FunPark
- Trasa slalomowa z pomiarem czasu
- Skibusy z Pragi, Jičína, Kolína, Nymburku, Poděbradów i in.
- Parkowanie gratis

www.herlikovice.cz
www.snowhill.cz

9.

Ski areál Vrchlabí – Kněžický vrch

- Idealny dla rodzin z dziećmi i początkujących
- Korzystne położenie w stosunku centrum Vrchlabí
- Snowpark
- Parkowanie w pobliżu ośrodka
- Trasy sztucznie naśnieżane

www.skiareal-vrchlabi.cz

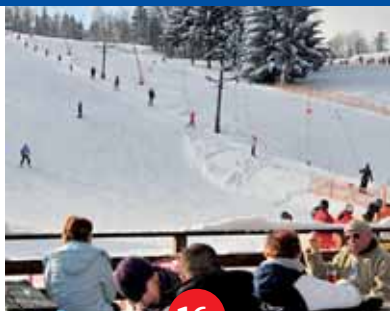

15.

SkiResort ČERNÁ HORA – PEC Velká Úpa

- Szerokie i wygodne nartostrady
- Jazdy nocą Modřín
- Krzeselkowy wyciąg na Portášky i cztery wyciągi
- Velká Úpa z ciekawą przeszłością – tragarze na Śnieżkę

www.skiResort.cz

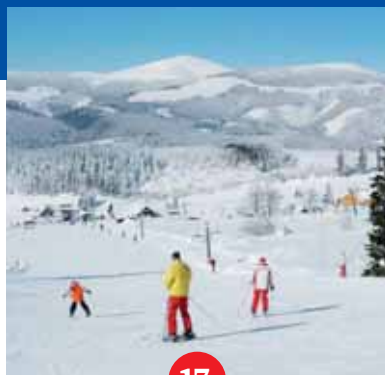

16.

SkiResort ČERNÁ HORA – PEC Svoboda nad Úpou

- Kompleks typu rodzinnego
- Stała trasa slalomowa z pomiarem czasu, również dla imprez prywatnych
- Gastronomia, zaplecze
- Jazdy nocą Duncan

www.skiResort.cz

17.

Malá Úpa SKIMU

- Skimu bar na nartostradzie Pomezky
- Skimu vertical – pomiar metrów n.p.m.
- Trasa slalomowa z pomiarem czasu
- Program dla dzieci w Skimu Parku
- Transport skibusem dla narciarzy ze skipasem gratis

www.skimu.cz

18.

Skipark - Mladé Buky

- leży 6 km od Trutnova
- Dziecięcy Kidpark z ruchomym chodnikiem
- Snowpark
- Parkowanie gratis tuż pod nartostradami
- Skibusy na trasie Trutnov – Mladé Buky

www.skipark-mladebuky.cz
www.areal-mladebuky.cz

19.

Arrakis Žacléř - Prkenný Důl

- Ośrodek narciarski z szerokimi nartostradami wszystkich stopni trudności
- Narciarski plac zabaw
- Bezpłatne parkowanie
- Pełna czara dziewicza przyroda

www.zacler.cz

20.

Gazeta Sezon na
Karkonosze już po
raz dwudziesty

Kochani Czytelnicy!

Trzymacie w ręku jubileuszowy, dwudziesty numer gazety turystycznej „Sezon na Karkonosze”. Już dziesiąty rok informujemy Was o ciekawostkach i nowościach, które znaleźć można w Karkonoszach!

W tym czasie gazeta znalazła krąg sympatyków, którzy przed rozpoczęciem sezonu zimowego i letniego odwiedzają któryś z ośrodków informacji turystycznych, gdzie „Sezon na Karkonosze” jest dystrybuowany.

O zainteresowaniu Czytelników co pół roku przekonuje nas liczna korespondencja, która sprawia nam naprawdę wiele radości. Choć na Państwa listy nie odpowiadamy, to cieszą nas one i gromadzimy je w naszym archiwum.

To, że pytają Państwo o „Sezon na Karkonosze” nas motywuje do pracy. Dziękujemy za zainteresowanie!

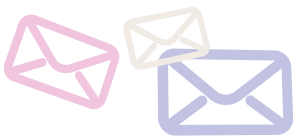

Wracając wraz z rodziną z krótkiego pobytu w Harrachovie, odwiedziłem swe rodzinne Jilemnice. Byłem tu po raz trzeci, żona i syn po raz pierwszy. W tym dniu – było to 21 listopada – było szczypiące zimno. Zimniej niż w samym Harrachovie. Mimo to wyruszyliśmy na krótkie zwiedzanie miasta. Dopiero teraz dowiedziałem się, że w 1918 roku honorowym obywatelem Jilemnic został pisarz Alois Jirásek. Nikt mi tego podczas mojej nauki w słynnej szkole SPŠT w miejscowości Dvůr Králové nad Labem nie powiedział. A mógłbym wtedy u pani profesor Věry Hladíkové „zabłysnąć”. Chęć jednak powiedzieć coś innego. W ośrodku informacji dostałem „Sezon na Karkonosze”, którego treść mnie zachwyciła. Mapy Karkonoszy, artykuły o pogotowiu górskim i jego historii, o jego działalności, często smutne, turystyka zimowa i polecane narciarskie trasy biegowe, dziesięć zasad bezpiecznego zachowania się w górach, reportaż fotograficzny itp. itd. Nie zapominać też o dzieciach, co dla mnie bardzo ważne. Tą drogą pragnę wyrazić podziękowanie, że mogłem natrafić na tak ciekawe i inspirujące czasopismo. Życzę redakcji, żeby zawsze jej się powodziło i żebyście mieli zawsze coś do powiedzenia swoim czytelnikom. Z pozdrowieniami – Přemysl Zeman, Lovosice.

Państwa gazetą jestem zachwycona. Wpadła mi w ręce dopiero w tym roku i, chyba żeby nadgonić opóźnienie, wczytałam się w nią jeszcze w pociągu w drodze powrotnej z wycieczki. Dziś mam ją w domu już trzy miesiące i z powodu ciągłego jej studiowania pewne fragmenty musiałam sobie już skserować. Papier gazetowy nie zniósł gdzieś tam mojej ciekawości i ciągłego powracania do czytania. I nie tylko mojej, bo gazeta przeszła przez ręce kilku koleżanek, które znalazły w niej inspirację dla swojego odkrywania Karkonoszy. W ten sposób, dzięki temu egzemplarzowi, zostałam takim małym ośrodkiem informacji. Osobiście wolę atrakcje przyrodnicze, ale artykuł o perłach budownictwa tuż za granicą, u polskich sąsiadów, mnie przyjemnie zachęcił. Cieszę się też na perspektywę spacerów po ścieżkach edukacyjnych dla dzieci. Już zarezerwowałam dla siebie swoje siostrzenie i stopniowo będziemy ścieżki te wypróbowywać. W obie strony – wypróbujemy, czy ścieżki są ciekawe dla siostrzenic i czy siostrzeniec wystarczająco wytrzymałe do pokonania ścieżek. Proste chodniki w łatwiejszym terenie spodobały się z kolei mojej mamie. Czasami już bolą ją kolana i niezbyt nadaje się do uprawiania wspinaczki górskiej. A to by jeszcze mogła wypróbować. Wydaje się więc, że wszystkich nas czeka wiele odkrywczych ekspedycji śladem karkonoskich atrakcji. Przecież Karkonosze to nie tylko Śnieżka! Wszyscy, którzy już się o tym przekonali, dziękują za świetne informacje. Już teraz z niecierpliwością czekamy na kolejny numer. Przesyłam pozdrowienia i podziękowania, Lucie Hatašová.

Właśnie przeczytałam Waszą gazetę turystyczną, którą, odwiedzając Karkonosze, wsadziłam do torby i zapomniałam o niej. Mniej więcej miesiąc temu spędziłam bardzo przyjemny tydzień w Harrachovie, podziwialiśmy Mumlavski Wodospad, skocznie narciarskie, hutę szkła i w ogóle wszystkie ciekawostki tamtejszej okolicy. Odwiedzając Szpindlerowy Młyn, wjechaliśmy kolejką na Medvěďin, doszliśmy aż do źródła Łaby i podziwiali piękno karkonoskiej przyrody. Dziś w torbie przypadkowo odkryłam właśnie Waszą gazetę „Sezon na Karkonosze” i przypomniałam sobie znowu te wszystkie piękne przeżycia. Sprawilo mi ogromną radość ponowne zobaczenie tamtych miejsc na jej stronach, przypomnienie sobie, gdzie byliśmy. Jednocześnie zdałam sobie sprawę z tego, ile jeszcze nie przebadaliśmy, jak piękne miejsca jeszcze przed nami. Myślę, że na samym początku wiosny, jak tylko zejdzie śnieg, wrócimy w piękne Karkonosze i dzięki Waszym pomysłom będziemy wiedzieli, dokąd pójść. Pragnę więc podziękować za to, że w ten sposób dbacie o swoich turystów. Jednocześnie chciałabym podkreślić i pochwalić działalność ośrodków informacji, których pracownicy zawsze chętnie i profesjonalnie każdemu doradzają. Na tylnej stronie gazety odkryłam też konkurs, spróbuję wziąć w nim udział. „Sezon na Karkonosze” z pewnością sobie przechowam i będę z niego czerpała pomysły przy kolejnych odwiedzinach w naszych wspaniałych górach. Jana Soudková, Praga.

Listy od naszych Czytelników

Jako wielki miłośnik gór, przede wszystkim Karkonoszy i Gór Izerskich oraz Orlickich, bardzo lubię czytać wszystko, co wpadnie mi w ręce na temat tych właśnie miejsc. Regularnie czytuję miesięcznik „Krkonosce”, lubię „Veselý výlet” („Wesoła wyprawa”), bo we wschodnie Karkonosze – Malá Úpa, Rýchory, Jańskie Lázně i Pec – jeździmy najczęściej. Biegamy na nartach i tegoroczna kiepska zima dwa razy zaprowadziła nas także w części grzbietowe gór na zachodzie – Mísečky, Vrbatova bouda, Labská bouda, Vosecká bouda – i byliśmy zadowoleni. Byłem bardzo miło zaskoczony poprawą wyglądu „Sezonu na Karkonosze”. Pojawiło się wiele inspirujących informacji dla turystów odwiedzających te góry, którzy pragną spędzać czas na świeżym powietrzu w otoczeniu przyrody. Coś dla siebie znajdą tam nowi, ale też stali bywalcy naszych gór. Tylko tak dalek, życzę wiele sukcesów i zadowolonych czytelników. Zbyněk Žižka, Hradec Králové.

Za każdym razem, kiedy zawitam w Karkonosze, szukam właśnie „Sezonu na Karkonosze”. Jest dla mnie dobrym źródłem informacji, przede wszystkim o nietypowych celach wypraw, trasach biegówkowych, czy – w lecie – nowych atrakcjach turystycznych. W ostatnim numerze spodobała mi się lista tras biegowych podzielona w przejrzysty sposób na trzy obszary. Dobrze, że zawsze dołączana jest też mapa. Najchętniej podróżuję w rejon Rýchorův (Albeřice, Lysečiny), tu jest spokojniej i mniej ludzi. Niestety ostatnio zauważyłem mniejszą liczbę punktów gastronomicznych na trasach wycieczek. Milan Vydra, Kovansko, Bobnice.

Gazeta turystyczna „Sezon na Karkonosze” zawiera ciekawe artykuły o różnych miejscach w Karkonoszach. Są w niej bardzo ładne fotografie natury, dokładnie oglądamy też mapki. W gazecie znajdujemy sobie ciekawe propozycje wycieczek i co roku ruszamy w góry w innym czasie. W tym roku odwiedziliśmy Jańskie Lázně i okolice. Jesteśmy zadowoleni ze świadczonych tam usług i z rozwoju turystyki w Karkonoskim Parku Narodowym. Dużo dobrych pomysłów dla turystów odwiedzających góry i dla Państwa czytelników życzy Iva Glosová, Jablonec nad Nisou.

Konkurs dla czytelników zimowego wydania gazety turystycznej „Sezon na Karkonosze” ma swoich zwycięzców. Pięć osób zostało wylosowanych przez pięciu burmistrzów podczas Walnego Zgromadzenia Związku Karkonosze (Krkonos – svazek měst a obcí).

Na pytania: Jak nazywa się zabawa karnawałowa, która odbywa się na Dolnym Rynku (Dolní náměstí) oraz w kompleksach narciarskich w Rokytnicach nad Jizerou?, W którym roku zeszła tragiczna lawina w Białym Jarze – w polskiej części Karkonoszy?, Gdzie i w którym roku urodził się Bohumil Hanč?, Jak nazywała się mama aktora Stanislava Zindulki przed wyjściem za mąż?, Gdzie organizowane są przejazdy na saniach rogatych? poprawnie odpowiedzieli i podczas losowania nagród mieli szczęście:

1. Alena Naimanová, Rychnov nad Kněžnou 2. Libuše Šimralová, Štětí, 3. Imre Márton, Berlin, Niemcy 4. Dietrich Hein, Riesa, Niemcy 5. Jitka Vyhňálová, Chrudim. Nagrodę specjalną za wyjątkową osobistą inwencję i opracowanie graficzne odpowiedzi na pytania otrzymuje p. Mieczysław Suchta, Jelenia Góra, Polska.

Zwycięzcy otrzymują: I nagroda: Nocleg ze śniadaniem i kąpiel piwna dla dwóch osób w schronisku-hotelu Luční bouda, funduje: Hotel Luční bouda Pec pod Sněžkou, www.lucnibouda.cz, **II nagroda:** Książka „Ranní rosa v kopřivách – povídky z Podkrkonoší” („Poranna rosa w pokrzywach – opowiadania z przedgórza Karkonoszy”), funduje zakład fryzjerski Kadeřnictví Klára Jilemnice, pani Alena Bartoňová, **III nagroda:** Koszulka z nadrukiem – logo Karkonoszy, funduje Regionálne Centrum Informacji Turystycznych Karkonosze we Vrchlabí, www.muvrchlabi.cz, info@krkonose.eu, **IV nagroda:** Kubek termiczny, funduje Związek Karkonosze, www.krkonose.eu, **V nagroda:** Drewniana gra, funduje Związek Karkonosze, www.krkonose.eu.

Gratulujemy!

Konkurs Weź udział i zdobądź nagrodę!

Szanowni Czytelnicy!

Po raz kolejny przygotowaliśmy dla Państwa konkurs z nagrodami. Wystarczy poprawnie odpowiedzieć na 5 pytań, a odpowiedzi w formie pisemnej przesłać na nasz adres.

Pytania:

1. Gdzie urodziła się pisarka i tłumaczka Božena Šimková?

2. Które cztery postaci towarzyszyć będą projektowi „Bajkowe Karkonosze i Przedgórze”?

3. Ile kolorowanych diapozytywów posiadał promotor Karkonoszy, Jan Buchar?

4. Kto położył podwaliny pod alpejski styl zjazdowy „Lilienfelder”?

5. Jaki adres internetowy zaprowadzi nas w świat czeskich kompleksów narciarskich?

Nagrody:

I nagroda: Pakiet usług huty szkła i mini browaru Novosad & syn w Harrachovie, składający się z noclegu w hotelu przy hucie dla 2 osób na 2 noce w głównym sezonie zimowym, kąpeli piwnej z bąbelkami dla 2 osób, masażu relaksacyjnego, wycieczki do huty szkła z przewodnikiem, degustacji piwa własnej produkcji, www.sklarnaharrachov.cz

II nagroda: Całodniowy karnet narciarski dla dwóch osób na 2 dni do Szpindlerowego

Mlýna na nartostradę Labská, funduje MAJA Sport Špindlerův Mlýn, www.majasport.cz

III nagroda: Książka Drobne zabytki Ziemi Jilemnickiej, funduje Jilemnicko – svazek obcí, www.jilemnicko-so.cz

IV nagroda: Szklana biżuteria firmy Kortan sklo Železný Brod, www.kortanglass.com

V nagroda: Koszulka z nadrukiem – logo Karkonoszy, Krkonosé – svazek měst a obcí, www.krkonose.eu

Do odpowiedzi można dołączyć uwagi na temat naszej gazety „Sezon na Karkonosze” oraz opis własnych

doświadczeń z pobytu w Karkonoszach – będziemy wdzięczni!

Odpowiedzi przyjmujemy do: 31 maja 2015.

Losowanie nagród: Czerwiec 2015.

Odpowiedzi prosimy wysyłać w kopercie z dopiskiem „Konkurs z nagrodami dla czytelników” na adres: Regionální turistické informační centrum Krkonosé Krkonoská 8 543 01 Vrchlabí Czechy lub na e-mail: info@krkonose.eu, www.krkonose.eu

Stopka

Ewidencja: MK ČR E 16345
Wydal: Związek Gmin Karkonosze – Krkonosé – svazek měst a obcí, Zámek 1, 543 01 Vrchlabí.
Numer 20, październik 2014
Łączny nakład 50 000 egz.
Współpracowali: Dáša Palátková, pracownicy Związku Karkonosze – Svazek Krkonosé, pracownicy karkonoskich ośrodków informacji.
Materiały do opracowania udostępnił: Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze.
Podkład mapowy: Geodézie OnLine
Fotografie: Archiwum Svazek Krkonosé, Dáša Palátková, Archiwum Správa KRNP, Zdeněk Horák, Jiří Novák, Radek Drahný.
Tłumaczenia: Hans J. Warsaw, Helena Jankowska
Grafika: David Škodný
Opracowanie graficzne: www.ip.design.cz
Propozycje, pomysły, pytania i uwagi prosimy przysyłać na adres: dasa-palatkova@volny.cz